

**JOURNAL OF INTERNATIONAL RELATIONS
AND POLITICAL SCIENCE STUDIES**

ULUSLARARASI İLİSKİLER VE SİYASET BİLİMİ ÇALIŞMALARI DERGİSİ

e-ISSN: 2792-0984

April 2022

Issue: 4

RESEARCH ARTICLES & ARAŞTIRMA MAKALELERİ

**The Conflict of Land and Sea in Geopolitics Comparing the Geopolitical
Thinking of Halfrod Mackinder and Alfred Mahan (1890-1914)**

Benjamin Fellegi

**The Collapse of the Austro-Hungarian Monarchy the Fundamental Role of the
Geopolitical Transition and Perception**

Istvan David Vacz

**2015 Sonrası Almanya'ya Suriyeli Göçünün Siyasi Yansımaları: PEGIDA
Hareketi ve AfD Partisi Örneği**

Cansu Saraçoğlu

BOOK REVIEWS & KİTAP İNCELEMELERİ

Strateji Bir Tarih, Lawrence Fredman

Eda Kurt

Türkiye'nin Dış Politikası, Oral Sander & Melek Fırat

Ömer Taha Karabulut

JOURNAL OF INTERNATIONAL RELATIONS AND POLITICAL SCIENCE STUDIES

ULUSLARARASI İLİŞKİLER VE SİYASET BİLİMİ ÇALIŞMALARI DERGİSİ

SAHİBİ / OWNER

Uluslararası İlişkiler Çalışmaları Derneği - TUİÇ
International Relations Studies Association

YAYIN KURULU / PUBLICATION BOARD

Yücel Acer / Yıldırım Beyazıt Üniversitesi

yacer@ybu.edu.tr

Leslie Tramontini / Philipps-Universität Marburg

tramont@staff.uni-marburg.de

Mehmet Hasgüler / KKTC YÖDAK Başkan Vekili

mehmethasguler@yahoo.com

Ferit Murat Özkaleli / Azerbaijan Diplomatic Academy

fozkaleli@ada.edu.az

Martina Ponizilova / University of West Bohemia

mponizil@kap.zcu.cz

Mesut Idriz / University of Sharjah

m.idriz@sharjah.ac.ae

Peter Kacziba / University of Pecs

kacziba.peter@pte.hu

EDİTÖRLER / EDITORS

Pelin Sönmez / Kocaeli Üniversitesi

İtir Aladağ Görentaş / Kocaeli Üniversitesi

Burak Yalım / Kocaeli Üniversitesi

SORUMLU YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ / MANAGING EDITOR

Büşra Özyüksel / University of Szeged

YARDIMCI EDİTÖRLER / VICE EDITORS

Hakan Karadiken / Uludağ Üniversitesi

Merve Yazıcı / Dokuz Eylül Üniversitesi

Umutcan Tarcan / Kocaeli Üniversitesi

Yavuz Bülent Bekki / Kocaeli Üniversitesi

İNGİLİZCE EDİTÖRLERİ / ENGLISH LANGUAGE EDITORS

Oğuz Kaan Özalp / Orta Doğu Teknik Üniversitesi
Ecenur Güvendik / Orta Doğu Teknik Üniversitesi

KİTAP İNCELEMESİ EDİTÖRLERİ / BOOK REVIEW EDITORS

Derya Azer / University of Bologna

TASARIM / DESIGN

Göktürk Metehan Toklu / Yalova Üniversitesi

DANIŞMA KURULU / ADVISORY BOARD

Ayhan Kaya / Bilgi Üniversitesi

Murat Erdoğan / Türk-Alman Üniversitesi

Yücel Acer / Yıldırım Beyazıt Üniversitesi

Petér Kacziba / University of Pecs

Mesut Idriz / University of Sharjah

Ferit Murat Özkaleli / Azerbaijan Diplomatic Academy

Mehmet Bülent Uludağ / İzmir Katip Çelebi Üniversitesi

Martina Ponizilova / University of West Bohemia

Mehmet Hasgüler / KKTC YÖDAK Başkan Yard.

İrfan Kaya Ülger / Kocaeli Üniversitesi

Filip Ejodus / University of Belgrade

Hakan Arıdemir / Dumlupınar Üniversitesi

Leslie Tramontini / Philipps-Universität Marburg

Ali Çaksu / Yıldız Teknik Üniversitesi

Egeresi Zoltán / National University of Public Service - Budapest

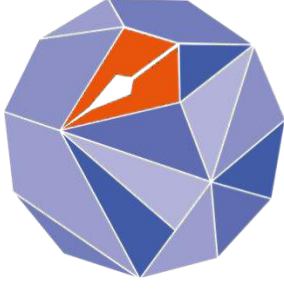
Nihal Eminoğlu / Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

Gül Ceylan Tok / Kocaeli Üniversitesi

Merve Özkan Borsa / İstanbul Üniversitesi

Ayşegül Gökalp Kutlu / Kocaeli Üniversitesi

Derya Demirdizen Çevik / Kocaeli Üniversitesi

JOURNAL OF INTERNATIONAL RELATIONS AND POLITICAL SCIENCE STUDIES

ULUSLARARASI ILISKILER VE SIYASET BILIMI CALISMALARI DERGISI

e-ISSN: 2792-0984

THE CONFLICT OF LAND AND SEA IN GEOPOLITICS COMPARING THE GEOPOLITICAL THINKING OF HALFORD MACKINDER AND ALFRED MAHAN (1890-1914)

Benjamin FELLEGI

MA International Relations student at the Corvinus University of Budapest

Email: bfellegi98@gmail.com **ORCID:** [0000-0003-1526-2751](https://orcid.org/0000-0003-1526-2751)

Submitted: 20 January 2022 & **Accepted:** 6 April 2022

Citation: Fellegi, Benjamin. (2022). The Conflict of Land and Sea in Geopolitics Comparing the Geopolitical Thinking of Halford Mackinder and Alfred Mahan (1890-1914). *Journal of International Relations and Political Science Studies*, (4), 1-18.

Uluslararası İlişkiler Çalışmaları Derneği | International Relations Studies Association Journal
of International Relations and Political Science Studies

E-mail: dergi@tuicakademi.org

All rights of this paper are reserved by the *International Relations Studies Association (TUIC)*. With the exception of academic quotations, no parts of this publication may be reproduced, redistributed, sold or transmitted in any form and by any means for public usage without a prior permission from the copyright holder. Any opinions and views expressed in this publication are the author(s)'s and do not reflect those of the *TUIC*, editors of the journal, and other authors.

**THE CONFLICT OF LAND AND SEA IN GEOPOLITICS
COMPARING THE GEOPOLITICAL THINKING OF HALFORD
MACKINDER AND ALFRED MAHAN (1890-1914)**

Benjamin FELLEGI

MA International Relations student at the Corvinus University of Budapest

Email: bfellegi98@gmail.com **ORCID:** [0000-0003-1526-2751](https://orcid.org/0000-0003-1526-2751)

Submitted: 20 January 2022 & **Accepted:** 6 April 2022

Abstract

Geopolitical thought goes back to many centuries, as it is rooted in both history and geography. Its modern formulation, however, began in the latter part of the 19th century. This was the time when the British Empire was still a hegemon, although its relative power was in decline. The newcomers, however, were rising fast. Tsarist Russia, the young German Empire, Imperial Japan, and the American colossus of the Western Hemisphere all slowly but surely ate away the dominance of Britain. This situation was reflected by a transformation of the international order, great power rivalry, and vivid geopolitical opening. This paper focuses on the latter. More precisely, the geopolitical thought of the American naval officer and historian Alfred Mahan, and that of British geographer, historian, and politician, Halford Mackinder. Their clashing views signified the antagonism between land and sea powers, a theoretical manifestation of the real opposition between the naval powers and land-based powers of both their era and history. This framework would go on to have a great impact upon strategic thinking and exert influence on geopolitics up until today.

Keywords: A.T. Mahan, H.J. Mackinder, Geopolitics, Sea Power, Land Power

Özet

Jeopolitik düşüncenin kökleri hem tarihe hem de coğrafyaya dayandığı için yüzyıllar öncesine uzanmaktadır. Bununla birlikte, modern formülasyonu 19. yüzyılın ikinci yarısında başlamıştır. Bu, görece gücünün düşüşte olmasına rağmen, Britanya İmparatorluğu'nun hâlâ bir hegemon olduğu zamandı. Ancak yeni gelenler hızla yükseliyordu. Çarlık Rusya'sı, genç Alman İmparatorluğu, İmparatorluk Japonya ve Batı Yarımküre'deki Amerikan devletleri, Britanya'nın egemenliğini yavaş ama emin adımlarla yiyip bitirdiler. Bu durum, uluslararası düzenin dönüşümü, büyük güç rekabeti ve canlı jeopolitik görüş tarafından yansıtıldı. Bu makale ikincisine odaklanmaktadır. Daha doğrusu, Amerikan deniz subayı ve tarihçi Alfred Mahan'ın ve İngiliz coğrafyacı, tarihçi ve politikacı Halford Mackinder'in jeopolitik düşüncelerine. Çatışan görüşleri, kara ve deniz güçleri arasındaki karşıtlığı, hem dönemlerinin hem de tarihlerinin deniz güçleri ile karada yerleşik güçler arasındaki gerçek karşıtlığın teorik bir tezahürü anlamına geliyordu. Bu çerçevede bugüne kadar stratejik düşünce ve jeopolitik üzerinde etki yaratmaya devam edecektir.

Anahtar Kelimeler: A.T. Mahan, H.J. Mackinder, Jeopolitik, Deniz Gücü, Kara Gücü

I. Introduction

As the desperate struggle of the Peloponnesian War unfolded, Pericles gave a speech to the Athenian public. In this, he stated: *“I can tell you that of the two elements open to man’s exploitation, the land, and the sea, you are the absolute masters of the whole of one of them”* (Thucydides: 2, 62). In this distinction between land and sea, he meant the latter, for Athenian fleet was as dominant on the Aegean Sea as the Spartan hoplites on the battlefields of Hellas. The main point here is that the juxtaposition of land power and sea power is a deeply historical idea. Although it was formulated most clearly by Alfred Mahan and Halford Mackinder, its origin precedes classical geopolitics and even that of the birth of Christ. Emphasizing examples such as the above is important because Mahan and Mackinder themselves were thinking from historical perspectives. So, to understand them, we need to do the same. My inquiry, however, is narrowed to the period between 1890 and 1914. This is practical because the two men’s lives only partially overlapped. This asynchrony can be overcome by focusing on the time when both of them were alive and active. In this way, it is rather fortunate that Mahan started publishing relatively late in his life, at the time of Mackinder’s coming to prominence. This almost quarter century long period, therefore,

provides much needed boundaries for a paper with limited ambitions, such as this one. The main question in this research is what are the key differences and underlying attitudes between the theses of Mahan and Mackinder?

I focused not just on the comparative analysis of the theories, but also on the intellectual background which inculcated them. I found this to be important epistemologically, as I deal mainly with ideas closely linked to people's points of view in this research. Hence, for sufficient comprehension the reconstruction of the intellectual context is needed.

But before diving into the analysis of this unique chapter in the history of geopolitics, some things should be noted about the subject in general (intentionally non-exhaustively, as this subject warrants a paper wholly dedicated to it). Geopolitics, as defined by Raymond Aron (2003: 191), combines the analysis of diplomacy, geographical features, and economic resources. This kind of thinking appeared in the 18th-19th centuries on a scientific level, centering around the intricate link between the human being and the environment he occupies. Montesquieu (*De l'esprit des lois*, 1748), Thomas Malthus (*An Essay on the Principle of Population as It Affects the Future Improvement of Society...*, 1798), and Alexander von Humboldt (*Kosmos*, 1845) are worth mentioning as founders of this academic practice. This tradition developed later in the 19th century into a distinct approach towards international relations, focusing on conflict and its spatial aspects. The name of Friedrich Ratzel should be mentioned here, as he was "*the central figure in the development of geographical thought in the late nineteenth century*" (Cahnman, 1944: 456). His main work (*Der Lebensraum: Eine Biogeographische Studie*, 1901) put forward the idea, based on Malthusian and Darwinian notions, that the expansive nature of life and confined nature of physical space result in a struggle for survival (Cahnman, 1944: 456). It is important to stress that in this epoch (that is before the advent of flight) military conflict as a geographical phenomenon was necessarily divided into the dualism of land and sea. This dualism, as noted above, holds an inherent antagonism. "*There is every reason to regard as fundamental, throughout history, the opposition of land and sea, of continental power and seafaring power*" – writes Aron (2003: 193). This mode of thinking has both a long past and a long future because it is based on the permanent factors of geography. And these factors should never be neglected, for Nicholas Spykman (1938: 236) famously wrote: "*geography does not argue. It simply is*".

II. Intellectual Context

As the subjects of this paper are people and their ideas, it is practical to briefly look at how they came to think what they thought. They were, in a large part, products of the *Zeitgeist* of

the 19th century. It is also important to see that this period brought fundamental changes in international politics. The Pax Britannica, which lasted since the Congress of Vienna, was fading, giving way to a new world order. This will be addressed later in more detail. It is worth mentioning, however, that this changing international system provides a contextual framework without which attempts to understand Mahan and Mackinder are futile. Now, let us turn towards the intellectual background of the two men.

A. Alfred T. Mahan

As an influential Russian official noted about 19th century America, the Monroe Doctrine and the “*dogma of Manifest Destiny*” enter “*more and more into the veins of the people*”, in fact, “*the latest generation imbibes it with its mother’s milk and inhales it with the air*” (LaFeber et al., 1993: 12). Mahan himself belonged to this generation. He was born in 1840 in West Point, New York, as the first son of Dennis Hart Mahan. His father taught at the military academy; his students included many of the civil war’s key figures. For example, when Union commander Sherman reached Savannah in 1864 and met young Alfred he yelled: “*What, the son of old Dennis!*” (Puleston, 1939: 39). “Old Dennis” greatly influenced his son. Among others, he bequeathed to him his love and respect for military science and the army. Surely, this upbringing explains why he became not only a man of the pen but the sword as well. Mahan joined the navy shortly before the war and had his baptism of fire in naval attacks against Confederate fortifications (Puleston, 1939: 40). After the war, he travelled the world, gaining insight into the state of many countries (for example Japan during the Meiji Restoration). Eventually, Mahan, like his father, settled in education (by which time he was promoted to captain). His lectures at the Naval War College (of which he became president) formed the core of what would later become his magnum opus (Taylor, 1920: 39).

Mahan was devoutly religious, in fact, militantly so. His mother was key in installing this fervor, but the whole family was deeply pious (Puleston, 1939: 15). This religious sentiment was prevalent in many aspects of his life. For example, in his autobiography, the captain claimed that his theory of sea power was a result of illumination. About this inspiration, he wrote: “*the light dawned first on my inner consciousness; I owed it to no other man*” (Mahan, 1906: 224). Although it is evident that he read Theodor Mommsen’s works on the Roman Empire with exceptional care: “*It suddenly struck me, whether by some chance phrase of the author [Mommsen] I do not know, how different things might have been could Hannibal have invaded Italy by sea*” (Mahan, 1906: 225). Later, religion would serve as a godly legitimization of his expansionist thesis. In his understanding, empire as a phenomenon was not only a

manifestation of divine will but a downright Christian duty (Crowl, 1986: 468). In the “*unwilling acquisition*” (quite a cynical phrase) of the Philippines, he remarks the “*preparation made for us, rather than by us*”, which “*is so obvious as to embolden even the least presumptuous to see in it the hand of Providence*” (Mahan, 1900: 175). Like many protestants of his time, he saw God’s hand in raising the United States to world power (interestingly, in this religious view also mixed Social Darwinism, which was also common) (McDougall, 1997: 104-105). His personal mission was to give voice to this providence, that is, to get the US out of its isolation.

B. Halford J. Mackinder

Mackinder was born in 1861, in Gainsborough, England. His father was a doctor, from whom he inherited his strong biological orientation. In addition to this, he later studied under the hands of Henry Nottage Moseley, a close associate of Darwin and Huxley, at Oxford (Blouet, 2004: 322). Apart from zoology, he gained extensive knowledge in geography and history. He gave his first lecture at the Royal Geographical Society at the tender age of twenty-five. The success of this is highlighted by the fact that during the following discussion Francis Galton said Mackinder “*was destined to leave his mark on geographical education*”(Gilbert, 1961: 27). Galton was correct, as Mackinder indeed left a lasting legacy not just in geopolitics, but in academic geography as well.

In his early works, we can already see his biological approach: “*A wealthy civilised community is a region tempting to the conqueror. Now conquerors are of two kinds – land-wolves and sea-wolves*” (Mackinder, 1887: 158). The biological similes and analogies projected to history and politics are apparent throughout his writings. This is no accident, as Mackinder was a Social Darwinist. He believed that natural selection applies to human societies. That human societies and races permanently fight for survival, the result of which is the annihilation of the ‘weak’ (Kearns, 2009: 69). In this, he differed from original Darwinism which put forward the fight of individuals for survival and not entire groups. If the Russian official warned that the new American generation was inhaling Manifest Destiny with the air, then the same is true for late 19th century scientists with Social Darwinism. Mackinder studied and socialized in a time when radical concepts like the eugenics movement were tremendously popular (from Germany to the US) (Weikart, 2003: 279). This influenced him at least as much as the fundamental religious atmosphere influenced Captain Mahan. It was also the fear of existential threat, the annihilation in the fight for survival, that led him to the quixotic enterprise of building the cohesion of the British Empire.

III. Mahan and Mackinder – Fundamental Ideas

A. Sea Power According to Mahan

Walter Raleigh famously said that “*whosoever commands the sea, commands the trade; whosoever commands the trade of the world commands the riches of the world and consequently the world itself*” (Connery, 2010: 686). Even though Mahan was quite an original thinker, his position on this issue was very similar. What he did was to construct a historical and articulate geopolitical framework that explained this aphorism.

Upon retiring from active service, Mahan became president of the Naval War College at Newport. It was here he wrote his first book, *The Influence of Sea Power upon History 1660-1783*, which soon catapulted him to world fame. The naval historian set out to prove that the rise and fall of great powers rested on their sea power (or in the latter case their lack of). “*The history of Sea Power is largely, though by no means solely, a narrative of contests between nations, of mutual rivalries, of violence frequently culminating in war. The profound influence of sea commerce upon the wealth and strength of countries was clearly seen long before the true principles which governed its growth and prosperity were detected*” - can be read on the first page of *The Influence* (Mahan, 1890: 1). The historical dimension of this is especially important for Mahan, as he wanted to create a strategy from the building blocks of authentic examples and conclusions. Alexander the Great, Hannibal, or Caesar had no knowledge of gun powder, yet Napoleon Bonaparte, the founder of modern warfare, spent an innumerable amount of hours studying their campaigns - wrote Mahan (1890: 2). It is obvious, that ancient and modern era warfare are incomparable. What Mahan points out is that certain tactics can be elevated to the level of general principles, something he called strategy. For example, marching on foot was replaced by railways, consequently allowing armies to move previously unimaginable distances in a greatly reduced time. These, however, are only quantitative changes. The generality of an army moving from point A to point B is that it has to concentrate on a certain position and attack the enemy - these do not change, regardless of any technological advance (Mahan, 1890: 8). As these strategies were established in land warfare, Mahan was convinced he could do the same regarding sea warfare. For this, however, he had to determine what sea power was.

Interestingly, such a central idea in his thinking was never precisely explained. He dedicated only the introductory and closing chapters of his book to formulate a somewhat concise notion of sea power. There were two main maxims: first, command of the sea through the strength of a navy, and second, the combination of maritime trade, colonial possessions, and access to foreign markets (Crowl, 1986: 486). In Mahan’s (1890: 28) words: “*In these three*

things – production, with the necessity of exchanging products, shipping, whereby the exchange is carried on, and colonies, which facilitate and enlarge the operations of shipping (...) – is to be found the key to much of the history, as well as of the policy, of nations bordering upon the sea". In this sense, colonization, industry, trade, and shipping are inherently connected. This approach is not accidental, as the principal focus of Mahan's historical inquiry was the 17th and 18th centuries, when overseas expansion, grand conflicts, and mercantilism made up large sections of politics. These were also the centuries when Western Europe laid the foundations of its mastery of the world through the conquest of the vast oceans (Braudel, 1992: 402). This domination reached its peak at the time Mahan was publishing his works, which he and his converts saw as living proof of the superiority of sea power.

Mahan also paid close attention to geographical conditions that affect the sea power of states. In this, he created six categories: "*I. Geographical Position. II. Physical Conformation, including, as connected therewith, natural productions and climate. III. Extent of Territory. IV. Number of Population. V. Character of the People. VI. Character of the Government, including therein the national institutions*" (Mahan, 1890: 28-29). He elaborated on these in great detail on the following pages, which I will summarize shortly. The geographical conditions that determine sea power tend to overwrite specificities, for example, the ambitions and plans of a given leader. The island nation of England, therefore, had a natural advantage in sea power over the Dutch and French. No matter how much Louis XIV or Napoleon wanted to break England's naval superiority, they had to divert most of the resources to maintain huge armies, disabling them the possibility of naval domination. But geographical position also has significant economic implications. English control of the Channel and Spanish control of the entrance to the Mediterranean proved to be very lucrative. Regarding the territorial structure of a country, it is not the sheer extent or demography that matters. Rather, the importance lies in the number of people living in the proximity of the coasts and the number of accessible harbors. For a sea power to exist, its population must be involved in commerce. The Spanish and Portuguese, for example, could not become primary naval powers, because they focused on the exploitation of Latin America instead of commercial activities. And finally, the national institutions and form of government also influence the nature of sea power. Government in this sense has to be aligned with the inclinations of the governed: "*It would seem probable that a government in full accord with the natural bias of its people would most successfully advance its growth in every respect; and, in the matter of sea power, the most brilliant successes have followed where there has been intelligent direction by a government fully imbued with the spirit of the people*" (Mahan, 1890: 58).

B. Sea Power in History

Mahan embedded in history his view of the geopolitical superiority of sea power. He dedicated his books to provide factual examples and proofs of this notion. Be it the War of the League of Augsburg at the closing of the 17th century or the Napoleonic Wars, sea power consistently provided the means to the victors. Because of this, Great Britain naturally got most of Mahan's praise, while France received criticism. Who emerged as the clear winner of the War of Spanish Succession, for example? "*Was it with these [France, Spain, Austria, etc.], who had waged war more and more exclusively by land, and set their eyes more and more on gains on the land*" or was it Great Britain, who in the meantime "*was building up her navy, strengthening, extending, and protecting her commerce, seizing maritime positions (...) founding and rearing her sea power upon the ruins of that of her rivals, friend and foe alike*" (Mahan, 1890: 223)? Naturally, Mahan's answer is the latter. But the captain did not always put Britain on the pedestal (there is an exception to every rule). Considering the War of American Independence, he lengthily quoted the letters of George Washington, to show that the General himself viewed naval superiority as the key to victory (Mahan, 1890: 397-400). This superiority by the otherwise dominant Britain was temporarily lost, which led to the capitulation of Cornwallis and the main British army at Yorktown after the French fleet cut their supply lines (Keegan, 2004: 348). Accordingly, this only proved that had France concentrated on her navy more often, she would have secured more victories against her arch enemy on the other side of the Channel. In Mahan's analysis, the final test of the clash between sea and land powers came with the rise of Napoleon. The captain dealt with this subject in a separate book, *The Influence of Sea Power upon the French Revolution and Empire, 1793-1812*, published three years after his original work. As it turned out, all the might of the Grande Armée and Napoleon's domination over continental Europe were not enough to force Britain on her knees. The naval blockade set up after Trafalgar compelled the emperor to engage in similar countermeasures (the Continental System from 1806). This, however, was so costly that Tzar Alexander I chose to open the ports of Russia, facing open war with the rest of French-controlled Europe (Crowl, 1986: 452). As a response, Napoleon marched as far as Moscow, to his demise, in 1812. The victory of Nelson rendered the invasion of the British Isles impossible, which in the long run caused the death of continental hegemony. As Mahan (1893: 184-185) noted: "*that noiseless pressure upon the vitals of France, that compulsion, whose silence, when once noted, becomes to the observer the most striking and awful mark of the working of Sea Power. Under it, the resources of the Continent wasted more and more with each succeeding year; and Napoleon, amid all the*

splendor of his imperial position, was ever needy (...) To borrow his own vigorous words, in the address to the nation issued before he joined the army, "To live without commerce, without shipping, without colonies, subjected to the unjust will of our enemies, is to live as Frenchmen should not." Yet so had France to live throughout his reign, by the will of the one enemy never conquered". In conclusion, this is to be learned from the history of the struggle between land and sea powers, and this is to be applied to the future. Control of Ocean trade routes and the strategic positions along with them by a superior navy is the key to world domination. With these, one could eventually paralyze even the strongest yet existing land power, which otherwise found no match on the battlefields of Europe.

1. Land Power According to Mackinder

A few months before the signing of the French-British entente, the English geographer Halford Mackinder surprised his audience with a thesis that contradicted Mahan's doctrines. His lecture (*The Geographical Pivot of History*) was soon published, opening a new chapter in geopolitical thinking. Mackinder's approach was a holistic one that saw land and sea as part of the same world system, rejecting the dichotomy put forward by Mahan (Freedman, 2013: 117). Although he also put much emphasis on the permanent factors of geography, the Englishman had a very different historical understanding relating to them.

At the heart of the Mackinderian geopolitical analysis was always Eurasia, the supercontinent. Even at the end of the 19th century, it was clear that this was the epicenter of great power competition. For good reason too: China, India, the Ottoman Empire, Russia, and the states of continental Europe were all encompassed on this "world island". To be fair, Mahan also noted the geopolitical importance of a vast region stretching from Asia Minor to the Korean Peninsula (Mahan, 1900: 21). However, Mackinder, opposite to Mahan, did not think in a Eurocentric way: "*I ask you (...) to look upon Europe and European history as subordinate to Asia and Asiatic history*" (Mackinder, 1904: 169). Of course, this did not mean that he thought of Europe as morally inferior too.

He divided the world into three parts: "Pivot Area", "Inner Crescent" and "Outer Crescent". The first refers to a small area west of the Urals and the much larger Siberia and Central Asia. The second refers to continental Europe, the Middle East, the British Raj, China, and South-East Asia. The last one refers to the Americas, Oceania, Sub-Saharan Africa, and the British and Japanese islands. But how is it that of all the listed regions, it is the Central Asian steppes that constitute the most important? Mackinder's answer lies in geography. If one looks at the Pivot Area and the projection of the continental river drainage of Eurasia, one will

see the same map. This is very important, as all the navigable rivers of this region “*have been practically useless for purposes of human communication with the outer world*” (Mackinder, 1904: 177). In other words: the Pivot Area is and has always been fully protected from the power projection of sea powers by the iron law of geography. Also, as Mackinder adds: “*We have in this immense area all the conditions for the maintenance of a sparse, but in the aggregate considerable, population*” (Mackinder, 1904: 177). This means that we have a huge territory that is capable of feeding a great number of people, who never have to worry about a naval invasion, but themselves can always attack in almost any direction (the radius of action depends on the efficiency of their mobility). This considered, Mackinder (1904: 184) puts forward his question: “*Is not the pivot region of the world’s politics that vast area of Euro-Asia which is inaccessible to ships, but in antiquity lay open to the horse-riding nomads, and is today about to be covered with a network of railways?*”.

2. Land Power in History

When it comes to the historical outline of land power, Mackinder significantly widens his perspective, compared to Mahan. The captain saw as the embodiment of land-sea conflict the struggle between England and France. Mackinder, on the contrary, identified the constant pressure weighing on the Inner Crescent by the Pivot Area as the historical manifestation of the land-sea conflict (Kruszewski, 1954: 393). As noted above, this was made possible and unchangeable by geographical factors. Capitalizing on this advantage “*all the settled margins of the Old World [Inner Crescent] sooner or later felt the expansive force of mobile power originating in the steppe*” (Mackinder, 1904: 178). What was the potential of this mobile force, one may ask? Mackinder looked to the Mongol Empire, which ‘out-conquered’ every previous empire, occupying a landmass hitherto unthinkable. This gigantic territory could not be held together for long under 13th century conditions. However, things rapidly changed in the 19th century. The world “*shrank*” with the advent of railways, steamships, and the telegraph (Ferguson, 2004: 140). This meant new possibilities, especially for the state occupying the Pivot Area: the Russian Empire. The centuries-long expansion of the tzars resulted in the complete integration of the pivotal region, which enabled them to attack in any direction while being protected from the naval powers. This is one of the most important historical processes according to Mackinder. As he notes: “*The Russian army in Manchuria is as significant evidence of mobile land-power as the British army in South Africa was of sea-power*”, which led him to conclude that “*Russia replaces the Mongol Empire*”, as the “*full development of her modern railway mobility is merely a matter of time*” (Mackinder, 1904: 184). The combination

of this mobility and the geographical advantages of the Pivot Area implies absolute supremacy for the land power against any sea powers.

IV. Fundamental Differences

A. Offense and Defense

Based on the historical context, I propose that the key difference between the geopolitical thinking of Mahan and Mackinder came from their divergent attitudes toward the future. These mindsets can be characterized as offensive and defensive. For Mahan, the future was something to look forward to with great optimism, therefore, he thought offensively. Mackinder, however, was full of concerns, which is reflected in his rather defensive thinking. Take this piece in the Salt Lake Tribune, conceptualized in the spirit of Mahan, as an example: “*The Republic, triumphant, magnificent, bearing the olive branch of peace in one hand and the rod of castigation in the other, standing for humanity and justice throughout the world, will be the world’s arbiter in time, and largely so from henceforth*” (Hull, 1909: 85). There is a glaring contrast between this buoyancy and Mackinder’s dreary statement: “*Other empires have had their day, and so may that of Britain*” (Mackinder, 1902: 350).

It is not an accident that Mahan became known as someone largely responsible for American imperialism and overseas expansion. One has to look at transcripts of debates in the Congress of the 1890s to easily observe that his influence was abundant (Congressional Record: 1844-1849). Indeed, the following question he asked his students is very telling: “*All the world knows gentlemen that we are building a new navy (...) Well, when we get our navy, what are we going to do with it?*” (Mahan, 1908: 229).

Though the captain studied the mercantilist empires of the 17th-18th centuries, he did not base his expansionism on them. He did see, however, that the US was an industrial complex producing a surplus even at the time, which was to grow significantly soon (LaFeber, 1962: 677). Following Mahan’s logic, the natural corollary was the need for a merchant navy, warships protecting this navy, and colonies - all classic tenets of mercantilism. In his own words: “*Whether they will or no, Americans must now begin to look outward. The growing production of the country demands it. An increasing volume of public sentiment demands it*” (Mahan, 1917: 21). This looking outward was, again, pressed in his autobiography: “*I am frankly an imperialist, in the sense that I believe that no nation, certainly no great nation, should henceforth maintain the policy of isolation which fitted our early history*” (Mahan, 1906: 263). As noted above, however, Mahan did not prefer for the US to be a mercantilist empire. He thought tariffs were passive, too defensive, therefore, he supported the tariff lowering policy of President McKinley (LaFeber, 1962: 683). He also approved of the Open-

Door Policy regarding China (territorial integrity, free and equal trade).

Mahan was on a quest to convince the American public and leadership: the only way forward is overseas expansion. This was impossible without becoming a dominant sea power. Much to his dismay, however, the opposite had happened before the 1890s. As a result of the Western expansion, the Atlantic coast was no longer the center, as in the time of the 13 colonies. Compared to the Mississippi basin, the coastal regions were out of focus, lacked investment, and the people inhabiting those areas were not attracted to the sea. For this to change, the US had to develop a navy (merchant and battlefleet) and the related industry proportionate to her coastline, population, and immense natural resources (Mahan, 1890: 49). His strategy, with which he answered the question on the use of the navy, was aggressive, dynamic, and outward-looking. Recognizing the fading of the traditional colonizers, the capacity of American industry, and the danger of idleness, he proposed a new Manifest Destiny. According to this, the US should gain influence in her proximity (not just the areas traditionally covered by the Monroe Doctrine, but the Pacific and China too) equal to her capability and interests.

At the time Mahan ‘evangelized’ sea power and overseas expansion, Mackinder was occupied with a different problem. How could the hegemony of Britain be preserved in this new, hostile environment? He found the answer in the scheme of imperial federation, originally proposed by the historian J. A. Froude in the 1870s and later by John Seeley, another historian, in the 1880s. The loss of the empire’s status in the world and the consequent “*new pessimism*” convinced many to seek change (Hyam, 2002: 203). Supporters of imperial federalism hoped that the close integration of Canada, Australia, New Zealand, and South Africa would secure the economic, demographic, and military means necessary for great power competition in the 20th century. This was, however, clearly a defensive mentality, unlike that of Mahan. As Hyam (2002: 203-204) put it: “*Foreign competition forced a defensive role upon Britain (...) the government did not, in a dynamic, optimistic way, move at all to create new areas of enterprise. (...) The British approach lacked a really positive dimension*”. Mackinder’s grim prognosis about the new ‘Mongol’ Empire reflects this pessimism: “*In the presence of vast Powers, broad-based on the resources of half continents, Britain could not again become mistress of the seas. Much depends on the maintenance of a lead won under earlier conditions*”(Mackinder, 1902: 358). Indeed, London’s world influence was founded alongside a non-existent Germany, an isolated Japan, a backward Russia, and a US that had barely discovered the Pacific Ocean. By the end of the century, however, things changed severely. Both of the two thinkers viewed the industrial revolution as the start of a completely new relationship between man and his natural environment: they talked of a

“collapse of space” (Deudney, 2001: 191). For Mackinder, advances in communication and transportation allowed the land powers to rival sea powers in mobility. These technological changes, however, also gave hope. The American federalist system as political innovation, along with technology, showed that democratic rule in a gigantic spatial structure is possible (Deudney, 2001: 195). This was something to copy for imperial federalists. The geopolitical reality of the empire, namely that its dominions were oceans apart, was to be overcome by a blend of technology and a two-level government. It was Seeley (1883: 18) who wrote that “*England may prove able to do what the United States does so easily, that is, hold together in a federal union country very remote from each other*”. Mackinder echoed this sentiment later. The empire, as he made the case, should be administered locally and centrally. This way, each part “*shall contribute to the strength of the whole, and the strength of the whole shall, in turn, be brought to bear for the defence and defence of the parts*” (Mackinder, 1914: 255).

B. The Problem of Asia

The conflict of land and sea powers manifests itself in the approach of the two men towards Asia. As I noted above, Mackinder’s thinking centered around Eurasia, especially its inner part, which he saw as the seat of land power. Mahan also recognized that Russia was the primary land power of the world (and therefore of Eurasia), however, he did not take into consideration the implications of a new ‘Mongol Empire’. According to the captain, Russia was in “*a disadvantageous position for the accumulation of wealth*” because of her “*hopelessly adverse*” geographical conditions (Mahan, 1900: 43-44). That is not to say that the ‘Russian Bear’ was no threat (keeping in mind that by annexing the Philippines the US became an Asian power too, the same time as Russia occupied present day Vladivostok). He even proposed a coalition to be formed by Germany, Britain, Japan, and the US to contain Russian expansion (Crowl, 1986: 466) This idea was echoed by Mackinder. However, Mahan’s sight focused more on Beijing, rather than St. Petersburg. The extensive coastline and the river system that penetrates deep into the mainland made China a natural sea power. About the Yangtze River, Mahan (1900: 177) writes: “*this valley is the decisive field where commerce, the energizer of material civilization, can work to the greatest advantage, and can most certainly receive the support of the military arm of sea power*”. Clearly, this is the very opposite of Russia’s situation. In fact, he issued a stark warning that is still echoing today: “*Far as the result lies beyond our present horizon, it is difficult to contemplate with equanimity such a vast mass as the four hundred millions of China concentrated into one effective political organization, equipped with modern appliances, and cooped within a territory already narrow for it*”

(Mahan, 1900: 88). In terms of demographics the Russian Empire, which dwarfed any European state, seemed puny in contrast to China. Interestingly, present-day Russia has only a dozen or so million more people, while China's population grew by a billion. The astonishingly quick modernization of Japan served as a good example of what China could do if stepping on the same path.

Mackinder, on the other hand, looked at China from the prism of the Heartland. This is no accident, as he was deeply influenced by the Russia-centered ('Great Game') foreign policy tradition of Britain, rooted in the fear for the security of India. "*A vague kind of Russophobia was endemic among Victorian policy-makers for most of the century*", writes Hyam (2002: 33). Seeley (1883: 353) pointed out that Britain acquired India "*at the expense of a perpetual dread of Russia*". Mackinder briefly mentioned that if China annexed the Heartland, it would be an even more formidable foe than Russia, but he did not see this happening. The conventional wisdom at the turn of the century anticipated the very collapse of China, as shown by prime minister Rosebery's concern: "*it might result in an Armageddon between the European Powers struggling for the ruins of the Chinese Empire*" (Otte, 2007: 1). In the decade leading up to Mackinder's famous lecture, Russian influence over Asia grew irresistibly, tilting the 'Great Game' in Peterburg's favor (Otte, 2007: 3). In this situation, Mackinder could not imagine any other Asian superpower than the possessor of the Heartland.

IV. Conclusion

As geographical factors are permanent, they play the most consistent role in the formation of foreign policy, wrote Spykman (1944: 41). Geopolitics, therefore, has been a significant factor in the history of international relations. The two men addressed in this paper had a lasting impact in this regard. Both of them developed concepts that originated in the past, however, had not been elaborated on systematically. Mahan has "*done more than write the best book that has ever been written upon naval history (...) for he has written a book which (...) may be regarded as founding a new school of naval historical writing*" - wrote Theodor Roosevelt (1894: 171), who became US president a few years later. Mackinder too, exerted great influence, especially following the Second World War and during the Cold War (Dugan, 1962: 242-244). Their work was also a reaction to the circumstances that unfolded at the time. Captain Mahan represented the United States which was at the forefront of world power. Mackinder, on the other side of the Ocean, presented the sight of a declining power, anxious about the rise of her rivals.

In this paper, I strove to analyze the different interpretations of geopolitical conflict by

the two prominent thinkers. My goal was to lay out the major theories, showing them side by side, Plutarch having been of great inspiration. This enabled the formation of a structure which served as a basis of comparison. As I dealt with two men who lived and worked more than a century ago, I had to embed their thoughts in a historical context too. This way, the research not only outlined the basic theories, but also added a human side to them. And since history is made by humans, this is the only way of real understanding. *Wie es eigentlich gewesen ist.*

Bibliography

- Aron, Raymond (2017). *Peace and War. A Theory of International Relations*. New York: Routledge.
- Blouet, Brian (2004). "The Imperial Vision of Halford Mackinder". *The Geographical Journal*, 170 (4) 322-329.
- Braudel, Fernand (1992). *Civilization and Capitalism, 15th-18th Century. Vol. 1. The Structures of Everyday Life: The Limits of the Possible*, Berkely: University of California Press.
- Cahnman, Werner (1944). "The Concept of Raum and the Theory of Regionalism". *American Sociological Review* 9 (5) 455-462.
- Congressional Record, 53rd Cong., 2nd Session, 1844-1849.
- Connery, Christopher (2010). "Sea Power". *PMLA*, 125 (3) 685-692.
- Crowl, Philip (1986). "Alfred Thayer Mahan: The Naval Historian", In Paret, Peter (Ed.). *Makers of Modern Strategy from Machiavelli to the Nuclear Age*, Princeton: Princeton University Press, 444-481.
- Deudney, Daniel (2001). "Greater Britain or Greater Synthesis? Seeley, Mackinder, and Wells on Britain in the Global Industrial Era". *Review of International Studies* 27 (2) 187-208.
- Dugan, Arthur Butler (1962). "Mackinder and his Critics Reconsidered". *The Journal of Politics*, 24 (2) 241-257.
- Ferguson, Niall (2004). *Empire. The Rise and Demise of the British World Order and the Lessons for Global Power*. New York: Basic Books.
- Freedman, Lawrence (2013). *Strategy. A History*, London: Oxford University Press.
- Gilbert, E. W. (1961). "The Right Honourable Sir Halford J. Mackinder, P. C., 1861-1947". *The Geographical Journal*, 127 (1) 27-29.
- Hull, William (1909). "The Influence of Peace Power upon History". *The Advocate of Peace*, 71 (4) 84-87.
- Hyam, Ronald (2002). *Britain's Imperial Century, 1815-1914. A Study of Empire and Expansion*, London: Palgrave Macmillan.

- Kearns, Gerry (2009). *Geopolitics and Empire. The Legacy of Halford Mackinder*. London: Oxford University Press.
- Keegan, John (2004). *A History of Warfare*, London: Pimlico.
- Kruszewski, Charles (1954). "The Pivot of History". *Foreign Affairs*, 32 (3) 388-401.
- LaFeber, Walter (1962). "A Note on the "Mercantilistic Imperialism" of Alfred Thayer Mahan". *The Mississippi Valley Historical Review*, 48 (4) 674-685.
- LaFeber, Walter et al. (1993). (Ed.). *The Cambridge History of American Foreign Relations. Vol. II. The American Search for Opportunity, 1865-1913*. Cambridge: Cambridge University Press. 1-21.
- Mackinder, Halford (1887). "On the Scope and Methods of Geography". *Proceedings of the Royal Geographical Society and Monthly Record of Geography*, 9 (3) 141-174.
- Mackinder, Halford (1902). *Britain and the British Seas*, London: William Heinemann.
- Mackinder, Halford (1904/2018). *The Geographical Pivot of History*, Singapore: Origami Books.
- Mackinder, Halford (1914). *The Modern British State: An Introduction to the Study of Civics*, London: George Philip and Son.
- Mahan, Alfred (1890/1965). *The Influence of Sea Power upon History, 1660-1783*. London: Methuen & Co.
- Mahan, Alfred (1893/2010). *The Influence of Sea Power upon the French Revolution and Empire, 1793-1812*, Cambridge: Cambridge University Press.
- Mahan, Alfred (1900) *The Problem of Asia and its Effects upon International Politics*, Boston: Little, Brown and Co.
- Mahan, Alfred (1906/2008). *From Sail to Steam: Recollections of Naval Life*. Moscow: Dodo Press.
- Mahan, Alfred (1908). *Naval Administration and Warfare: Some General Principles with Other Essays*, London: Sampson Low, Marston and Company.
- Mahan, Alfred (1917). *The Interest of America in Sea Power, Present and Future*, Boston: Little, Brown and Company.
- McDougall, A. Walter (1997). *Promised Land, Crusader State. The American Encounter with the World since 1776*. New York: Houghton Mifflin Company.
- Otte, T. G. (2007). *The China Question. Great Power Rivalry and British Isolation, 1894-1904*, London: Oxford University Press.
- Puleston, William (1939). *Mahan: The Life and Work of Captain Alfred Thayer Mahan*. London: Yale University Press.

- Roosevelt, Theodor (1894). "The Influence of Sea Power upon History, 1660-1783. The Influence of Sea Power upon the French Revolution and Empire, 1793-1812 by A. T. Mahan". *Political Science Quarterly*, 9 (1) 171-173.
- Seeley, John (1883). *The Expansion of England. Two Courses of Lectures*, London: Macmillan and Co.
- Spykman, Nicholas (1938). "Geography and Foreign Policy, II". *The American Political Science Review*, 32 (2), 213-236.
- Spykman, Nicholas (1944). *The Geography of the Peace*, New York: Harcourt Brace and Co.
- Taylor, C. Charles (1920). *The Life of Admiral Mahan, Naval Philosopher*. New York: George H. Doran Company.
- Thucydides. *The Peloponnesian War*. London: Oxford University Press.
- Touthail, Ó Gearóid (1998). "Introduction", Touthail, In Ó Gearóid et al. (Ed.). *The Geopolitics Reader*. New York: Routledge. 1-15.
- Weikart, Richard (2003). "Progress through Racial Extermination: Social Darwinism, Eugenics and Pacifism in Germany, 1860-1918". *German Studies Review*, 26 (2) 273-294.

**JOURNAL OF INTERNATIONAL RELATIONS
AND POLITICAL SCIENCE STUDIES**

ULUSLARARASI İLİSKİLER VE SİYASET BİLİMİ ÇALIŞMALARI DERGİSİ

e-ISSN: 2792-0984

**THE COLLAPSE OF THE AUSTRO-HUNGARIAN MONARCHY
THE FUNDAMENTAL ROLE OF THE GEOPOLITICAL TRANSITION
AND PERCEPTION**

István Dávid VACZ

Ph.D. Student, Eötvös Loránd University, Budapest-Hungary

Email: vacz.istvandavid@gmail.com ORCID: [0000-0003-1516-9899](https://orcid.org/0000-0003-1516-9899)

Submitted: 4 January 2022 & Accepted: 20 April 2022

Citation: Vacz, István D. (2022). The Collapse of The Austro-Hungarian Monarchy the Fundamental Role of the Geopolitical Transition and Perception. *Journal of International Relations and Political Science Studies*, (4), 19-35.

Uluslararası İlişkiler Çalışmaları Derneği | International Relations Studies Association
Journal of International Relations and Political Science Studies
E-mail: dergi@tuicakademi.org

All rights of this paper are reserved by the *International Relations Studies Association (TUIC)*. With the exception of academic quotations, no parts of this publication may be reproduced, redistributed, sold or transmitted in any form and by any means for public usage without a prior permission from the copyright holder. Any opinions and views expressed in this publication are the author(s)'s and do not reflect those of the *TUIC*, editors of the journal, and other authors.

**THE COLLAPSE OF THE AUSTRO-HUNGARIAN MONARCHY
THE FUNDAMENTAL ROLE OF THE GEOPOLITICAL
TRANSITION AND PERCEPTION**

István Dávid VACZ

Ph.D. Student, Eötvös Loránd University, Budapest-Hungary

Email: vacz.istvandavid@gmail.com **ORCID:** [0000-0003-1516-9899](https://orcid.org/0000-0003-1516-9899)

Submitted: 4 January 2022 & **Accepted:** 20 April 2022

Abstract

The story of the dissolution of the Austro-Hungarian Empire is extremely complex, and the lessons to be learned from it are still very relevant. Since the dissolution, the factors which led to the collapse of the last Central European Empire have been studied from various aspects by historians and social scientists. Among these studies, two major groups are especially important. The first category of scholars identified external and international causes of the dissolution, while the second group prioritises internal factors as the main reasons behind the collapse. This research recognises the relevance of these analyses, as well as the importance of both external and internal factors in the Empire's dissolution. Although these triggered the disintegration, they cannot be evaluated as the main and only background. The study suggests a geopolitical perspective to analyse the collapse of the state and focuses on three interrelated causes; the transformation of the geopolitical world order – the era of transition, the lack of geopolitical vision and initiative of the Austro-Hungarian Monarchy elites, and the consequent weak state-society relations and finally the exclusion from the geopolitical discourse, the changes in imagination, belief, and narrative.

Keywords: Geopolitics, World Order, Transition, Austro-Hungarian Monarchy, Collapse

Özet

Avusturya-Macaristan İmparatorluğu'nun dağılma hikayesi son derece karmaşıktır ve bundan alınacak dersler hala çok önemlidir. Dağılmasından bu yana, son Orta Avrupa İmparatorluğu'nun çöküşüne yol açan faktörler, tarihçiler ve sosyal bilimciler tarafından çeşitli yönleriyle incelenmiştir. Bu çalışmalar arasında iki ana grup özellikle önemlidir. Bilim adamlarının ilk kategorisi, dağılmanın dış ve uluslararası nedenlerini belirlerken, ikinci grup, çöküşün arkasındaki ana nedenler olarak iç faktörleri önceliklendiriyor. Bu araştırma, bu analizlerin alaka düzeyinin yanı sıra İmparatorluğun dağılmasında hem dış hem de iç faktörlerin önemini kabul ediyor. Bunlar parçalanmayı tetiklese de asıl ve tek arka plan olarak değerlendirilemezler. Çalışma, devletin çöküşünü analiz etmek için jeopolitik bir bakış açısı önermekte ve birbiriyle ilişkili üç nedene odaklanmaktadır; jeopolitik dünya düzeninin dönüşümü – geçiş dönemi, Avusturya-Macaristan Monarşisi seçkinlerinin jeopolitik vizyon ve inisiyatif eksikliği ve buna bağlı olarak zayıf devlet-toplum ilişkileri ve nihayet jeopolitik söylemden dışlanma, hayal gücündeki değişiklikler, inanç ve anlatı.

Anahtar Kelimeler: Jeopolitik, Dünya Düzeni, Geçiş, Avusturya-Macaristan Monarşisi, Çöküş

I. Introduction

The history of the Austro-Hungarian Monarchy, founded in 1867, is still very controversial. For more than 40 years, this multi-national empire was dominant in the geopolitical realm of Central Europe. During this period, it had mixed performances in the economic, social, and political spheres. An excellent illustration of the many contradictions is that while historians refer to the empire as an economically and culturally successful project, for example, the education system raised several Nobel Prize winners, important scientists, but parallelly, over the course of the years, approximately five million people emigrated (mostly as a result of their opposition and discontent with the government) (Bideleux and Jeffries, 1998: 271; Romsics, 2010: 22). Back in its heydays, Vienna was one of the ten largest cities in the world, and the Monarchy¹ was considered as one of the major powers, a player in the European pentarchy (Deak, 2014: 354).

In this context, the Empire's dissolution and the reasons behind its downturn are quite striking. By the end of World War I, the country collapsed very quickly and easily, while its territories were inherited by several successor states, which changed the structure of the region for good. The factors that led to the collapse of the last Central European Empire occupied historians and social scientists, and there are several studies focusing on the subject. These explanations have expanded and changed continuously with time. The first discourse-makers in the 1910s and 1920s were Henry Wickham Steed, Robert Seton-Watson, Namier B. Lewis. They argued for a long decline of the empire, the disintegration of which was unavoidable and inevitable (Gyarmati, 2015: 206). In their analysis, they concluded that the unresolved internal problems – mainly tensions among nationalities, the process of modernisation, anachronistic inside structure – were the cause of the Monarchy's downfall, and World War I just was the final step of it (Barkey, 2006: 168, Szóts, 2016: 51-52, Deak, 2014: 342, 357). The contemporary Hungarian scholar Oszkár Jászi, whose work "*The Dissolution of the Habsburg Monarchy*" was published in 1929, also explained the disintegration by internal problems (Jászi, 1929). Later in the century, the narrative they created was refined and adopted by later generations of historians like Taylor and Kann (Gyarmati, 2015: 206). According to Taylor, another problem was that the Habsburgs could not really connect the parts of the empire (Bideleux – Jeffries, 1998: 275). Alexander Motyl also highlighted fragmentation as a major cause of the fall (Szóts, 2016: 54). In the 21st century, however, a different perspective on

¹ I use „Monarchy” as the synonym for the Austro-Hungarian Empire.

disintegration has begun to emerge. Prominent representatives of this new scientific framework are Sked and Deák, who focused on external and international causes, as well as the First World War, to explain the disintegration of the Monarchy (Barkey, 2006: 169, Deak, 2014: 365). According to Sked, all elements of the state were stable and supported at the beginning of the war (Bideleux – Jeffries, 1998: 273). They are highly critical of previous explanations. According to Deak, the long disintegration and the explanation of internal causes are unsustainable since the Monarchy was in a very good state in 1914 (Gyarmati, 2015: 206). All in all, these "revisionist" historians claim that international changes during the First World War caused the dissolution. The arguments that preceded them are not reliable, as they were invented by biased propagandists during the Great War for political purposes (Deak 2014: 339-340, 365). They also use arguments from the sociology and history of science that highlight the interconnection between power and science, which this study considers very important. The aim of the study is to make a modest contribution to this complex and colourful discourse and analyse the causes of the fall of the Austro-Hungarian Monarchy. To do so, I adopt a complex geopolitical perspective, since this approach is not usually given sufficient attention in mainstream interpretations. However, the research has led to the conclusion that the impacts of geopolitical processes were very significant. It recognises the relevance of the explanations identified by earlier authors as well as the role of both external and internal factors. Although these triggered the disintegration, they cannot be evaluated as the main and only background. The analysis concluded that the collapse of the state had three interrelated causes: the transformation of the geopolitical world order – the era of transition, the Austro-Hungarian Monarchy's elites' lack of geopolitical vision and initiative, and the consequent weak state-society relations and last but not least the exclusion from the geopolitical discourse, the changes in imagination, belief, and narrative.

II. The Explanations of the Collapse in the Scientific Literature

In this chapter, before presenting my analysis, I would like to briefly review the discourse in the academic literature about the collapse of the Monarchy. The positions and views of historians and social scientists and the way they approach the problems are influenced by the generation they come from (Szóts, 2016: 51-52). Overall, most of the studies are on the axis of modernity, anachronism, imperial decline, or political instability (Deak, 2014: 357). Two major groups can be distinguished based on the explanations. The first category includes those who have identified external and international causes, while the second includes those who have prioritised internal elements, such as nationalism, as the main contributors behind the collapse

(Barkey, 2006: 168). The internal causes of dissolution were primarily emphasised by the first generation of scientists, whose members were mainly the creators of contemporary British propaganda, and who, in accordance with their geopolitical aims, created the framework of discussion about the declining Habsburg Empire. Some of the most prominent representatives of this trend are Henry Wickham Steed, Robert Seton-Watson, and Lewis B. Namier, and some of their narratives are still dominant today. These views can be followed in the studies of Robert A. Kann and A. J. P. Taylor (Gyarmati, 2015: 206; Deak, 2014: 339-341). It is critical to note that Steed, Seton-Watson, and others began to shape the discourse of the collapse, focusing on internal factors only. However, as Deak brilliantly pointed out, they were propagandists during the war and saw the destruction of the Monarchy as their goal. They instrumentalised their scholarly studies to justify their political positions and the inevitability of the creation of newly formed nation-states (Deak, 2014: 339-341). These “propagandists” were therefore extremely biased, but they are also important because they created the basis, the framework, and the spirit of many of the explanations which are still alive today, as reflected in the expressions they spread, such as “the prison of nations” created by Robert Seton-Watson (Deak, 2014: 341). Through their press and academic works, they successfully shaped the basic ideas of public opinion, and through the other famous historians who followed them, their views became widespread and adopted in the academic literature (Deak, 2014: 340-341). The creators of the discourse have actively contributed to the transformation of the geopolitical representation and image of the Monarchy, which was very important. This example also highlights the close interconnection between science and power, the significance of dominating and shaping discourses, and the value of having a critical attitude towards authorities. As the outstanding German history philosopher Oswald Spengler expressed the situation: *„What is truth? For the multitude, that which it continually reads and hears. A forlorn little drop may settle somewhere and collect grounds on which to determine “the truth” — but what it obtains is just its truth. The other, the public truth of the moment, which alone matters for effects and successes in the fact world, is today a product of the Press. What the Press wills, is true. Its commanders evoke, transform, interchange truths. Three weeks of press work, and the truth is acknowledged by everybody.”* (Spengler, 2016: 1001).

Prominent scholars who followed the propagandists include Kann and Taylor, who argued in their analyses for a continuing decline, although the role of World War I was present in their interpretations. They argued that it catalysed and accelerated the processes but did not fundamentally change them (Deak, 2014: 343). In their arguments, the collapse was unavoidable. Kann thought the internal forces would have torn the Empire apart necessarily in

the end. Among the internal problems, Motyl focused on regional fragmentation, while others like Wank put the imperial structure or the ethnic situation as the cause of the inevitable collapse (Barkey, 2006: 169; Szóts, 2016: 54; Wank, 1997: 48). Some scholars today have totalised the internal factors to such an extent that they believe the Empire collapsed without external pressure or involvement (Rohac, 2009: 3). The famous contemporary Hungarian social scientist Oszkár Jászi, who also evaluated the dissolution of the Monarchy as a natural process joined this narrative, although not with a propagandistic purpose, but with a much more complex view which also considered external forces (Jászi, 1929: 6). According to him, there were three reasons for the disintegration; the failure of attempts of federalisation, the efforts of neighbouring states to absorb parts of the Empire and eventually the war, which ignited the problems (Bideleux and Jeffries, 1998: 270-271). In his study, he wrote about struggles between centrifugal and cohesive forces. He argued that the state was held together by the following cohesive forces; the Habsburg dynasty, their army, the aristocracy, the Roman Catholic Church, the bureaucracy, capitalism, the free-trade unity, and finally, socialism. Among these factors, the army had the biggest role. According to his analysis, the fall of the Empire was caused by the failure of these forces to act unitedly, and on the other hand, the army got weakened during the war (Bideleux and Jeffries, 1998: 268-269). The authors of this first group – the propagandists, the historians who followed them, and Jászi – described the newly established nation-state system as positive, progressive, necessary, and desirable because of their political or ideological bias (Deak, 2014: 361). The structure of the Monarchy was seen as anachronistic, which was well summed up by the distinguished Hungarian historian István Diószegi, who also stated that the national transformation of Eastern Europe and the elimination of dynastic politics was a historical necessity (Szóts, 2016: 55). While there is much truth in these aspects, the inevitability of transformation in this form is questionable. Seton-Watson claimed that the new nation-state system will be much more stable than the previous ones, which were “artificial” (Jeszenszky, 2019: 10). This study maintains its critique of these positive narratives associated with the creation of the Central European nation-states, as Byrappa expressed: „*We had kingdoms, empires and out of the blue comes the nation-state to rescue humanity from all kinds of burdens.*” (Byrappa: 2006: 9).

This group also contains opinions that emphasise internal factors and identify the Habsburg method of exercising power as the fundamental reason for the dissolution. According to Zamoyski, the main problem was the rule of the Habsburg dynasty, whose power-technical methods had taken away the seeds of conflicts among the nationalities, which caused internal tensions (Bideleux and Jeffries, 1998: 277). In addition, Austrian historiography has identified

the Compromise² as the main cause of the decline because according to their perspective, it paralysed the Hungarian predominance (Csorba, 2018: 76).

Some other scholars explain the causes of the collapse with a combination of external and international factors. These "revisionist" historians are in sharp opposition to the narrative created by Seton-Watson and their group, and the trend which emerged from it. According to them, there were serious problems within the Empire, but there was basically nothing wrong with the Empire until 1914. Something changed during World War I, and that was the decisive factor, not the internal causes (Deak, 2014: 365; Barkey, 2006: 169). In their opinion, the thesis of a long and slow disintegration is untenable. Deak is highly critical of the internal causes' representatives, considering their position outdated (Gyarmati, 2015: 206). The revisionist historians argue that the Monarchy was not on the road to disintegration; on the contrary, it had recovered from the crisis of 1848 and was even more prosperous than ever, it had a strong economy, and imperial policy had worked very effectively until the war (Wank, 1997: 45-47; Deak, 2014: 357). Besides Deak, another prominent member of this side is Sked, who also highlighted that the state was supported by most of its elements at the beginning of the war and was well positioned in international relations (Bideleux and Jeffries, 1998: 273). Furthermore, Clark and Deak see multi-national society not as a problem but as an advantage (Gyarmati, 2015: 206). Scholars from this trend, therefore, attach crucial importance to the war which – in their view – overturned a long and successful period of state development (Deak, 2014: 366). The decisive role of the World War I was also advocated by Mitchell, who considered that the empire had lost control of its management (Mitchell, 2018: 256).

The article does not consider the internal causes to be the primary ones, yet it acknowledges their importance, since they indirectly contributed to all three causes mentioned above, as well as to the Monarchy's failure in foreign policy (Mitchell, 2018: 257). At the same time, the study agrees with Hans Mommsen, external forces encouraged the nationality situation and internal tensions and eventually caused the dissolution of the state (Wank, 1997: 46). This was not the case in 1848-1849. In terms of external forces, while acknowledging the relevance of World War I, the research suggests a broader perspective. As in the case of the first group, considering the views of "revisionist" scientists, there are many truths and important observations about the role of the external forces too, but the essay maintains its position that we should not totalise.

² The Compromise was concluded between the Hungarians and the Austrians in 1867. The treaty created the Austro-Hungarian Monarchy.

III. The Causes of the Collapse of the Austro-Hungarian Monarchy

A. The Transformation of the Geopolitical World Order – The Era of Transition

The first thesis of my paper concerning the causes of the fall of the Austro-Hungarian Empire is the importance of changing the geopolitical world order. In Braudel's classification, geopolitical world orders belong to the “*moeyenne durée*”, so to the medium-term processes (Taylor, 1993: 34). The two world orders are separated by the period of transition when the rules of the international system are weakened, the behaviour of states becomes more unpredictable, and geopolitical practices and representations also change (Flint and Xiaotong, 2019: 61; GeoDZ). When this happens, the new hegemon – the challenger – becomes the leader in production first, then in economic, commercial, and financial spheres. After that, it will also take the lead in the political arena and will maintain the system with the global rules which it has created with its allies (Taylor, 1993: 36). From the 1890s, the disintegration of the world order had begun, the international geopolitical order built up by the British Empire, the hegemonic one, was in crisis and gradually challenged in many ways by both the US and Germany – the two cardinal main organizers of world economy even today as well – by 1914 (Taylor, 1993: 35, 39; Byrappa, 2020: 44). From the structural perspective, the United States of America was more dangerous as it rejected the – direct – colonial structures and wanted to build its new system based on 19th century nationalism, the right of nations to self-governance and autonomy. This means that world orders are also constructions, so the study argues here – as well as in the second and third cause – we must resort to the instruments of critical geopolitics, which can be defined as follows; “*A central project for critical geopolitics is analysis of the discursive practices by which scholars spatialize international politics: it asks why and how a particular geopolitical narrative is normalized and accepted.*” (The Dictionary of Human Geography, 2009: 122.)

This is related to the collapse of the Monarchy in that, the Habsburg Empire owed its survival in the 19th century to the geopolitical world order constructed under the leadership of Great Britain. Although they suffered a quasi-defeat from the Hungarians in 1848-1849, the system did not allow the internal forces to change the structures, and in times of crisis, the Russian Empire, in harmony with British interests, bailed out the Habsburgs from the crisis. The next major challenge in the struggle between the concepts of German unification occurred in 1866, following the defeat at Königgratz, when it was long in question whether Prussia under Bismarck would occupy Austria or not (Csorba, 2018: 83). This did not finally happen thanks to the dominant geopolitical construction, the principle of balance of power, because even the disappearance of Austria in 1849 and 1866 would have radically disrupted it. During these

decades, hegemonic Britain was still strong enough to maintain the status quo. The forces that challenged the world order, although already in their formative stages, were gradually growing in strength but were far from dominant and could not yet make the breakthrough. This would have required gaining positions in the most important countries and the competitors to weaken. In other words, it can be seen that neither a significant internal nor an external factor caused the end of the empire because the geopolitical world order could maintain it, and the hegemon had a strong vision of the order of Central Europe and was able to implement it.

Thus, in the 19th century, the state was saved from disintegration on several occasions by the British-led and constructed geopolitical world order. Great Britain considered Austria to be the most important state in the balance of power for a long time, and it played an extremely important role as a buffer, preventing the continental empires (Russia, Prussia/ Germany, France) from expanding and strengthening. This narrative was so strong in this period that in 1849 Palmerston saw the prevention of Austria's fall as a British duty (Romsics, 1996: 273). The Empire's position in the geopolitical order was therefore very vulnerable, as its existence and security were depended on its function, and at least one power – but most importantly Britain – always supported it during the crises of the 19th century (Wank, 1997: 53). The circumstances of the existence of the Habsburg State and the role of external forces in it were well understood by Ernest Denis, professor of history at the Sorbonne in 1903: "*It is fashionable to predict the imminent dismemberment of the Habsburg Monarchy but the compelling circumstances that led to the formation of Austria in the 16th century have not disappeared.*" (Romsics, 1995: XXX). Indeed, in 1903 all of this seemed to be the case, but deep-down processes were already underway which would bring spectacular changes in the following years. The Monarchy's elite made consistently bad decisions in this respect throughout the century. They joined the Dual (1879) and then the Triple (1882) alliance which was German-led – the British by this time recognised Germany as the main revisionist power – and consequently distancing themselves from the country that had the greatest interest in the maintenance of the Empire, and even entering the World War I on the side of the Germans (Galántai, 2006: 34; Taylor, 1993: 44). It is also clear from Dennis' words that the opinion leaders linked the existence of the Habsburg state primarily to external geopolitical causes.

The impact of the war was cardinal to the geopolitical world order because the winner had a good chance to create a new one (Taylor, 1993: 44). Interestingly, this had not yet happened, but the period of transition had continued, and a mixed situation emerged. Although the British Empire was still the hegemon, its weakness, disinterest, new challenges and promises made during the war meant that it no longer had a clear vision for Central Europe.

The new rising power, the US, on the other hand, had not yet been able to establish the system of nation-states it had envisioned – it would only be able to achieve this after World War II– (Flint, 2006: 39) and, despite having established the League of Nations as its basic institution, it did not even join to it as the sign of failure. Consequently, in its final form, the organisation was essentially the masking of the power vacuum (Taylor, 1993: 45). The decline of the British Empire and the non-dominance of American structures created the context that made the dissolution of the Monarchy possible. The transition period between the two structures is well illustrated by the contradictions in the peace treaties. In principle, nation-states were established – very controversially led by the two largest colonial empires, Britain and France – but in practice, the usual territorial divisions of the earlier geopolitical conception were applied, and only implemented to the very limited extent the nationality principle and Wilson's principles. Moreover, in the transitional phase, the importance of the region declined, so the promises made during the war and the role of the previously particular, local and relatively weak forces increased (Jeszenszky, 2019: 37). In previous conflicts, there were also great power pledges to “the small players” which usually did not have much effect at the end of the conflicts. This practice still exists today. The primacy of the German settlement and the lack of interest in the future of the Central European region and the consequent drift towards the path of minimum resistance were well expressed by Francis Deak, who said: *"the feelings of many of the participants in the peace negotiations were decisively influenced, and they were primarily concerned about Germany. Once the German peace treaty was concluded, they showed only a superficial interest in the other treaties."* (Györi and Withers, 2020: 212). This is also confirmed by the comments of a contemporary Hungarian geographer and politician, Pál Teleki, who participated in the negotiations: *"German peace accounts for 80 per cent of the importance of this peace, the other four treaties together give the other twenty per cent. Among the Austrian, Bulgarian, Turkish and Hungarian peace, the Entente is most interested in the Turkish question, while the Hungarian question represents no more than four per cent."* (Györi and Withers, 2020: 212). Besides the primacy of the German question in shaping the future, Britain and America were also engaged in a complex conflict with each other (Sharp, 2004: 81). The Austro-Hungarian Monarchy, which was born and survived primarily thanks to the geopolitical world order, could not cope with the changes and the expansion of opportunities without external support and adequate internal forces. In the anarchy, actors who had previously been in the background took the initiative, while the weakened and disinterested great powers and the elite of the Monarchy floated with the events.

B. The Lack of Geopolitical Vision and Initiative of the Elite of the Austro-Hungarian Monarchy, and the Consequent Weak State- Society Relations

The second claim of the thesis argues that one of the decisive factors in the collapse of the Monarchy was the lack of a proper geopolitical concept of the elite, which meant that it could not proactively shape its international context, but rather fell asleep and drifted with the events. This is fundamental, as the study maintains that the existence of the empire depended on the geopolitical world order. The reason for this passivity is to be found in the structure of the state, in the document of the Compromise, which was created without publicity by agreement between the elites (Csorba, 2018: 79). According to the distinguished Hungarian scholar István Bibó, the decisive factor in the conclusion of the treaty was the miscalculation of both the Austrian and Hungarian sides, while the former thought that the Hungarians were the main threat, the latter saw reconciliation with the Austrians as inevitable, because of geopolitical reasons (Bibó, 1948: 325). The eminent scholar got to the essence of the matter in his writing: *“They therefore agreed that, in order to save and protect what was important to them: the Habsburgs their empire, the Hungarians their state. The two, however, remained in stark contrast with each other; in fact, in the 19th century, in the process of democratic community-building, they were more at odds than ever.”* (Bibó, 1948: 325). Therefore, the Empire failed to be federalised and remained vulnerable to the geopolitical world order. The situation was aggravated by the fact that an important part of the elite failed to see the fragility of their great power status, while the other part was in melancholy. This pessimism is well illustrated by the opinion of Baron Leopold von Adrian- Werburg, the consul-general of Warsaw: *„We are heading for collapse and partition and do not defend ourselves... After Turkey comes Austria. That is the catchword in Eastern Europe.”* (Wank, 1997: 47). Overall, the lack of a geopolitical concept was caused by the internal rigidity of the structure and the antagonistic geopolitical visions of the most powerful nations within the Empire. This condition plunged Austria-Hungary into the disastrous German alliance, Balkan affairs, and the invasion of Bosnia, in other words, into the gravitational space of rising Germany (Bideleux and Jeffries, 1998: 273; Deak, 2014: 362).

Among the contemporaries, the geopolitical situation of the Monarchy was very sharply perceived by Lajos Kossuth, who was in emigration, and who in the 1870s believed that either the Russians would defeat the Monarchy, or the Germans would force it to expand into the Balkans. As Kossuth said: *“The Hungarians will fight to make Austria-Hungary a Slavic empire”* (Csorba, 2018: 83). Besides the lack of internal reforms, the empire did not have an ideology to compete with pan-Slavism and other nationalisms. As a result, the connection

between the state – and not national/ regional – structures of the Monarchy and society became and remained weak, and as Maureen Healy has pointed out, became broken during the war (Deak, 2014: 364). Austria-Hungary, on the other hand, was determined to prevent the rise of the ideology strongly supported by the Russians, which is why its involvement in Balkan affairs was necessary and inevitable (Csorba, 2018: 84).

Concerning the geopolitical visions, the sharp-eyed critic of the Compromise should be mentioned again. Kossuth was aware of the geopolitical role of the region but also of the internal tensions and social dynamics. His answer was the creative and ambitious concept of the Alliance of Danube Nations, which offered solutions to both cardinal issues. On the one hand, it would have fulfilled the expectations of the existing British-led power structure (Csorba 2018: 78), but it is also remarkable as it was based on an important attempt to shape the discourse actively, and it built on the principles of the next world order which he considered unavoidable even then. Kossuth did not see the imperial structure as a necessary failure, only if it blocked the national aspirations within it (Csorba, 2018: 80-81). Jászi also agreed with him (Barkley, 2006: 169). It must be mentioned that the nationality movements from federalisation to secession were very heterogeneous, but we do not know whether they could have been satisfied by appropriate policies or not (Szóts, 2016: 54; Csorba, 2018: 87). In any case, his innovative vision could not become a reality without changing the structure defined in the Compromise, i.e., changing the state-imperial conceptions – which the imperial elite was not willing to do. The “hermit of Turin” predicted with great foresight that in its present state Austria-Hungary had become the enemy of the West and the East at the same time, and because of its incapacity, its territory would be the prey in the coming war (Csorba, 2018: 79). This is what finally happened. The failure of internal reforms, such as the federal transformation, meant the opportunity to initiate the discourse was taken out of the hands of the imperial elites, and the future of the country and the necessary changes in its structure were shaped by the scientists-politicians of other states and by the hostile nationality leaders.

C. The Exclusion from the Geopolitical Discourse, the Changes in Imagination, Belief, and Narrative

In this part, the study would like to show how the discourse on the Austro-Hungarian Monarchy was shaped and changed by certain commentators and propagandists. Alongside the change in the geopolitical world order, the lack of interest in the future of Central Europe and the failure of the Monarchy's elite, this is the third key factor that contributed to the collapse of the state. In the transitional phase of the world order, the geopolitical images, beliefs, and narratives were

also changed. The elite of Austro-Hungary could not take part in the discourse; they were marginalized, while the weakening framework allowed increased activity by their enemies, who eventually took over its shaping.

The changes in the geopolitical discourse are also very interesting because, until 1918, the British elite did not want the dissolution of the state (Bideleux and Jeffries, 1998: 273). This means that radical change took place during the war. Prior to this, the dominant geopolitical perception in England was that the maintenance and survival of the Monarchy were among their fundamental interests (Romsics, 1996: 273). Throughout the 19th century, Britain consistently supported multinational empires according to its power interests, and its elites sympathised with the monarchies because of their own system, so there was also ideological sympathy between them (Jeszenszky, 2019: 6-7, 14). The later British champions of dismemberment were also far from their later wartime views. For example, in 1907, Robert Seton-Watson argued for the unity of the Austro-Hungarian state, and he kept his position until 1911, but even then, he only reached the point of trialism.³ Another great propagandist scholar, Wickham Steed, was also further from his later opinion (Romsics, 1996: 274). Although work on the conflicts within the Monarchy – entitled *Racial Problems in Hungary* – was published in England before the war by Seton-Watson under the pseudonym *Scotus Viator*, its impact only became significant during the war (Jeszenszky, 2019: 6).

In pre-war France, similar debates were taking place. André Cheradame wrote in his book in 1901, that the real enemy of the Monarchy was not Russia and pan-Slavism, but Germany and pan-Germanism, and the inevitable federalisation of the country would tear it out from the German alliance. This was opposed by Jules Chopin, who argued that Slavic control after the transformation would automatically mean a rapprochement with Russia, which was also undesirable, and the only way would be the partition. Overall, Austria – despite all its faults – played an important role in the geopolitical vision of the French elite because of the same reasons as in England (Romsics, 1995). In both cases, we can see that the discourse about the future of the Monarchy depended primarily on the perception of the geopolitical function of the state.

Finally, because of the continuing erosion of the geopolitical world order and the impact of the war, radical changes occurred in both Britain and France about the perception of the Monarchy. By 1914, Seton-Watson was already arguing for the dismemberment of the Empire using British geopolitical arguments and fears besides his sympathies. Central to his concept

³ Trialism is a term to define the Czech's ambition to make the empire a three-centred one.

was the propagation of the idea that only new states would be able to hold Germany back in the future, and Austria-Hungary was not suitable for that. This was also stated by national minority leaders such as Masaryk (Romsics, 1996: 275). The geopolitical dimension played a key role in the discourse; how the Entente elites were thinking about the Monarchy – especially in German relations – had fundamental importance. During 1915-16, Sir Eyre Crowe, several senior Foreign Office officials – Winston Churchill and Sir Edward Grey – also adopted Seton-Watson’s views, while other British leaders who came into office in 1916 and held decision-making positions – Lloyd George, Arthur J. Balfour, and Lord Hardinge – expressed pro-Monarchy attitudes (Romsics, 1996: 276, 279). Both ideas were already on the table at the time, but for practical reasons, they were unwilling to commit to any of them and were also aware of the dangers of Balkanisation (Jeszenszky, 2019: 11; Jeszenszky, 1988: 653). At the same time, the pro-Monarchy turnaround provoked strong protests from emigrant nationalities and their British supporters. As a result, a propaganda journal – the *New Europe* – was set up to create “scientific” knowledge in order to justify the destruction of the Monarchy (Romsics, 1996: 282). However, despite their reports and press, the propagandists were only able to fully take the initiative in 1918, when the leaks of the special peace negotiations – the “Sixtus Letters” – were published, which put Charles in an impossible position before Germany. This forced the emperor to forge an even closer alliance with Berlin, and the British lost their belief in Austria-Hungary's ability to detach itself from its ally and to fulfil its function in the future (Romsics, 1996: 283-284). With this treaty, Charles definitively undermined the geopolitical function and image of his state which had long been considered unquestionable and which defended it in the earlier crisis. However, in the momentary situation of the ruler, the cancellation of the peace negotiations and the close German alliance were not irrational because of the Russian defeat on the Eastern Front and because the changeover would have been very difficult to implement due to practical reasons (Jeszenszky, 2019: 24). From this point, the Monarchy's elites lost their influence in the discourse about their future. They were seen as a satellite state fatally close to the arch enemy Germans, and the last and most important geopolitical argument for maintaining the Central-European empire disappeared (Szóts, 2016: 57, Wank, 1997: 53). Because of this, the propagandists' narrative became dominant to provide all support against the German-Hungarian axis (Jeszenszky, 2019: 30). At the same time, the British colonial empire clearly did not support nationalities because of principle but to weaken the enemy's army and gain a military advantage (Jeszenszky, 2019: 32), and eventually, they became uninterested. In France, a similar struggle between the two sides debating the future of the Monarchy was waged, but at the end of 1917, there was a shift too. It happened because of the loss of Russia and the

appointment of Clemenceau as prime minister and Pichon as foreign minister, they were in favour of dismemberment. The expansion of their ideas was only strengthened by the increasingly close German alliance with the Austro-Hungarian Empire (Romsics, 1995).

The change in geopolitical perception was parallel to the changing world order and the increasingly close German-Austrian-Hungarian relationship. That should also be mentioned that although all the war objectives of France and England were directed against Germany, the territories of the Monarchy were what finally convinced more partners to join the fight on their side (Szóts, 2016: 55-56). This means that the war – and the change in the value of the region – also played an important role in shifting perceptions (Romsics, 1996: 276). The discourse about the future of the state had been settled by the summer of 1918, and the attempts of Teleki and others to change it during the peace negotiations were in vain (Galántai, 2006: 39; Györi and Withers, 2020: 210). The lack of interest in Central Europe and the British focus on other challenges meant that the French power interests dominated the discourse during the negotiations (Romsics, 1995). From this aspect, the new British narrative was perfectly suited to assisting it. The “success” of the peace treaty and the chaos of the geopolitical transition was well illustrated by the fact that even the German question could not be properly resolved, the country remained completely intact, while the fragmentation of the “inter-European” area led to the regression of multi-nationalist constructions in Europe, but instead of stability, it caused balkanization in Central-Europe (Taylor, 1993: 45; Deak, 2014: 380). Moreover, the small states created during the 1930s were easily taken over by Nazi Germany.

IV. Conclusion

The study attempted to make a modest contribution to the analysis of the causes of the rapid collapse of the Austro-Hungarian Empire. The process was complex, in which the reasons were interrelated and mutually compounding. Overall, the article concluded – after a brief historiographical overview of disintegration – that the causes of the dissolution of the Austro-Hungarian Monarchy were external and internal but essentially geopolitical. Firstly, the fate of the Empire was linked to the changing geopolitical world order. While the Empire played a key role in the British-led system, the American concepts threatened its existence, but the latter would not necessarily have been destructive if the internal reforms had been successful. During the transitional period, the state's lack of a proper geopolitical vision and its exclusion from the construction of a discourse on its future were particularly serious problems. Since the world system was not stable at the time, and the fate of Central Europe was not considered as important as before, it was possible for earlier particularistic actors to take the initiative and

shape the discourse. The role of these forces and their legacies in the production of geopolitical knowledge and images were and are still decisive today.

The disintegration of the Monarchy is still relevant in many ways. Firstly, we are in a similar period of geopolitical transition, the rules of the international system are changing, and the space for countries to manoeuvre has widened. We can see many examples, like Turkey. The main challengers are China and Russia, which are seeking to change the world order. This situation, as in the early 20th century, challenges the elites of all states. The position of decision-makers is not easy because the choices they make in these critical decades will have a major impact on the long-term future of their country or community. State leaders must correctly perceive and adapt to the changing geopolitical world order. In addition, it is evident that the links between society and the state are weakening – in most the western democracy too – at various levels almost everywhere, and many state elites do not have or do not embrace their geopolitical visions, especially in semi-peripheral, peripheral countries like Hungary. They usually follow the great powers' visions – US, China, Russia – without questioning, which often results in vulnerability and dependence, legitimising their superiority and geopolitical concepts. In many cases, however, the countries have to adapt and choose between the emerging blocks. Nor can it be neglected that the geopolitical concepts are still very closely intertwined with science and the press today. It is not only the geopolitical world order that is changing but also the argument based on geopolitical narratives is back. Being aware of this and actively participating in the formation of geopolitical discourses is also crucial; no country should fall asleep, otherwise, it could easily follow the path of the Austro-Hungarian Monarchy.

Bibliography

- Barkey, Karen (2006). “Changing Modalities of Empire: A Comparative Study of the Ottoman and Habsburg Decline”, Esherick, Kayali (Ed.). *Empire to Nation: Historical Perspectives on the Making of the Modern World*, London: Rowman & Littlefield Publishers. 167–197.
- Bibó, István (1948). “Eltorzult magyar alkat, zsákutcs magyar történelem”. Cieger András (Ed.). *A kiegyezés (Nemzet és emlékezet)*. 2004. 319–343.
- Bideleux, R. & Jeffries, I. (1998). *A history of eastern Europe. Crisis and change*. London: Routledge.
- Byrappa, Ramachandra (2020). “Building foreign policy resilience in the 21st century: The concept of commonwealth” Jović-Lazić, Ana, Troude, Alexis (Ed.). *Security challenges and the place of the Balkans and Serbia in a changing world*. Belgrade, Serbia: Institute of International Politics and Economics (IIPE), 42–53.
- Byrappa, Ramachandra (2006). “State and Nation-hood: who bares the burden?” Bodnár, Demeter (Ed.). *Állam és Nemzet a XIX-XX. században*, Debrecen, 9–19. <https://tinyurl.hu/tUmG/> (Accessed 10.05.2020).

- Csorba, László (2018). “A Kiegyezés „Kossuthianus” kritikája”. *Korunk*, 2018 (2), 76–89. <https://bit.ly/2ru207L> (Accessed 05.10.2018).
- Deak, John (2014). “The Great War and the Forgotten Realm: The Habsburg Monarchy and the First World War”. *The Journal of Modern History*, 86 (2), 336–80. <https://tinyurl.hu/d4W3/> (Accessed 04.10.2021.)
- Flint, Colin (2006). *Introduction to Geopolitics*. Abingdon, Oxon, Routledge.
- Flint, Colin; Xiaotong, Zhang (2019). “Historical–Geopolitical Contexts and the Transformation of Chinese Foreign Policy”. *The Chinese Journal of International Politics*, 12 (3), 295–331. <https://tinyurl.hu/Nyk7/> (Accessed 04.10.2021.)
- Galántai, József (2006). “Az Osztrák-Magyar Monarchia felbomlása” Németh (Ed.). *20. századi egyetemes történet. I. Európa*. Osiris.
- GeoDZ the Earth Encyclopedia. <https://tinyurl.hu/2qnz/> (Accessed 04.10.2021.)
- Gyarmati, Enikő (2015). “Az Osztrák-Magyar Monarchia az I. világháború centenáriumának angolszász történeti szakirodalmában”. *Világtörténet*, 5 (37), 193–215. <https://tinyurl.hu/1JD5/> (Accessed 04.10.2021.)
- Györi, Róbert; Withers, Charles W. J. (2020). “*Trianon és a brit földrajz I.*”. *Földrajzi Közlemények*, 144. 202–220. <https://tinyurl.hu/La4A/> (Accessed 04.10.2021.)
- Jászi, Oscar (1929). *The Dissolution of the Habsburg Monarchy*. Chicago. University of Chicago.
- Jeszenszky Géza (2019). “A brit külpolitika útja Ausztria–Magyarország felbomlasztásához”. *Századok*, 153, 5–40. <https://tinyurl.hu/1238/> (Accessed 04.10.2021.)
- Jeszenszky Géza (1988). “A dunai államszövetség eszméje Nagy-Britanniában és az Egyesült Államokban az I. világháború alatt”. *Századok*, 122, 648–663. <https://tinyurl.hu/wrmy/> (Accessed 04.10.2021.)
- Mitchell, A. Wess (2018). *The Grand Strategy of the Habsburg Empire*. Princeton University Press.
- Roháč, Dalibor (2009). “Why did the Austro-Hungarian Empire collapse? A public choice perspective”. *Constitutional Political Economy*, 20 (2), 160–176. <https://tinyurl.hu/NdvP/> (Accessed 04.10.2021.)
- Romsics, Ignác (1996). “A brit külpolitika és a “magyar kérdés” 1914–1946”. *Századok*, 130 (1), 273–339. <https://tinyurl.hu/XnUW/> (Accessed 04.10.2021.)
- Romsics, Ignác (1995). “Détruire ou reconstruire l'Autriche-Hongrie? Franciaország dunai politikájának dilemmája a 20. század elején”. *Magyarságkutatás*. Budapest. <https://tinyurl.hu/fyTr/> (Accessed 04.10.2021.)
- Romsics, Ignác (2010). *Magyarország története a XX. században*. Osiris.
- Sharp, Alan (2004). “Adapting to a New World? British Foreign Policy in the 1920s”. *Contemporary British History*, 18 (3), 74–86. <https://tinyurl.hu/OcKo/> (Accessed 04.10.2021.)
- Spengler, Oswald (1994). *A Nyugat alkonya II*. Budapest. Európa Könyvkiadó.
- Szöts, Zoltán Oszkár (2016). “Az Osztrák-Magyar Monarchia felbomlása a modern historiográfiában”. *Pro Minoritate*, 25 (4), 51–58. <https://tinyurl.hu/Jb1r/> (Accessed 04.10.2021.)
- Taylor, Peter J. (1993). “Geopolitical world orders”. Taylor (Ed.). *Political Geography of the Twentieth Century: A Global Analysis*, London: Belhaven Press, 31–60. <https://tinyurl.hu/ABdB/> (Accessed 04.10.2021.)
- Gregory, Derek; Johnston, Ron; Pratt, Geraldine; Watts, Michael J.; Whatmore, Sarah (Eds.) (2009). *The Dictionary of Human Geography*. 5th edition. Wiley-Blackwell.
- Wank, Solomon (1997). “Collapse of Empire: The Causes. The Habsburg Empire”. Barkeyl Hagen (Ed.). *After Empire: Multiethnic Societies and Nation-Building: The Soviet Union and the Russian, Ottoman and Habsburg Empires*, Westview Press. 45–57.

JOURNAL OF INTERNATIONAL RELATIONS
AND POLITICAL SCIENCE STUDIES

ULUSLARARASI İLİŞKİLER VE SİYASET BİLİMİ ÇALIŞMALARI DERGİSİ

e-ISSN: 2792-0984

2015 SONRASI ALMANYA'YA SURİYELİ GÖÇÜNÜN SİYASİ
YANSIMALARI: PEGIDA HAREKETİ VE AfD PARTİSİ ÖRNEĞİ

Cansu SARAÇOĞLU

Kocaeli Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Yüksek Lisans

Email: canzusaracoglu@gmail.com ORCID: 0000-0001-6244-8845

Geliş: 14 January 2022 & Kabul: 22 April 2022

Atıf: Saraçoğlu, Cansu. (2022). 2015 Sonrası Almanya'ya Suriyeli Göçünün Siyasi Yansımaları: Pegida Hareketi ve AfD Partisi Örneği. *Journal of International Relations and Political Science Studies*, (4), 36-53.

Uluslararası İlişkiler Çalışmaları Derneği | International Relations Studies Association
Journal of International Relations and Political Science Studies

E-mail: dergi@tuicakademi.org

All rights of this paper are reserved by the *International Relations Studies Association (TUIC)*. With the exception of academic quotations, no parts of this publication may be reproduced, redistributed, sold or transmitted in any form and by any means for public usage without a prior permission from the copyright holder. Any opinions and views expressed in this publication are the author(s)'s and do not reflect those of the *TUIC*, editors of the journal, and other authors.

2015 SONRASI ALMANYA'YA SURIYELİ GÖÇÜNÜN SİYASİ YANSIMALARI: PEGIDA HAREKETİ VE AfD PARTİSİ ÖRNEĞİ

Cansu SARAÇOĞLU

Kocaeli Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Yüksek Lisans

Email: canzusaracoglu@gmail.com **ORCID:** 0000- 0001 - 6244-8845

Geliş: 14 January 2022 & **Kabul:** 22 April 2022

Özet

11 Eylül 2001 terör saldırıları, Batı dünyasında ırkçılık, yabancı düşmanlığı ve İslamofobi gibi köklü sorunların yükselişini hızlandıran çarpıcı bir dönem başlatmıştır. 11 Eylül sonrası dönemde yaygınlaşan düşmanca söylem ve tutumlar, Avrupa toplumlarında nefret tohumlarının filizlenmesi için uygun bir ortam meydana getirmiştir. 2015 yılında tepe noktasına ulaşan yoğun Suriyeli göçü ile birlikte Almanya'da göç tartışmaları tekrar siyasetin ana gündem konularından biri olmaya başlamıştır. Suriye İç Savaşı'ndan kaçan Suriyeli mülteciler Avrupa'dan sığınma talep etmişlerdir. Angela Merkel'in bir süre yürüttüğü açık kapı politikasının da etkisi ile Almanya'da toplum genel olarak yerinden olmuş kişilere karşı hoşgörülü bir tutum izlese de yeni gelenlerin özellikle Müslüman olmasından kaynaklanan hoşnutsuzluk da kendisini göstermeye başlamıştır. Bu iklimi güzel okuyan Almanya için Alternatif Partisi (AfD/*Alternative für Deutschland*), siyasi kampanyasını özellikle göçmen karşıtlığı ile şekillendirmiş ve en nihayetinde 2017 yılında Almanya Federal Meclis seçimlerinde %12,6 oy oranıyla önemli bir konum kazanmıştır. Parti, programında ve seçim kampanyalarında özellikle göçmen karşıtlığı, yabancı düşmanlığı ve İslam karşıtlığına vurgu yapmıştır. AfD'nin kuruluşundan bir yıl sonra Ekim 2014'te Dresden'de kurulan PEGIDA ise aynı söylemi savunan ve özellikle Avrupa'nın İslamlaşmasına karşı kurulmuş bir örgüttür. Bu çalışmada, 2015 yılındaki mülteci krizini takiben Almanya'ya göç eden Suriyeli mültecilere karşı ortaya çıkan tepkiler ve AfD ile PEGIDA'nın bu tepkiler doğrultusundaki siyaseti ve hareketleri incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: PEGIDA, AfD, Irkçılık, Aşırı Sağ, İslamofobi

**POLITICAL REFLECTIONS OF SYRIAN MIGRATION TO GERMANY AFTER
2015: THE CASE OF PEGIDA MOVEMENT AND AfD PARTY**

Abstract

The terrorist attacks of September 11, 2001 started a striking period that accelerated the rise of deep-rooted problems such as racism, xenophobia and Islamophobia in the Western world. The hostile rhetoric and attitudes that became widespread in the post-9/11 period created a suitable environment for the seeds of hatred to sprout in European societies. With the intense Syrian migration reaching its peak in 2015, the immigration debate in Germany has once again become one of the main agenda topics of politics. Syrian refugees fleeing the Syrian Civil War sought asylum in Europe. With the effect of Angela Merkel's open-door policy for a while, although the society in Germany generally followed a tolerant attitude towards the displaced, the discontent caused by the new arrivals, especially Muslims, started to show itself. The Alternative Party for Germany (AfD/Alternative für Deutschland), which reads this climate well, shaped its political campaign especially with anti-immigration and ultimately gained an important position in the German Bundestag elections in 2017 with 12.6% of the votes. The party especially emphasized anti-immigration, xenophobia and Islamophobia in its program and election campaigns. PEGIDA, which was founded in Dresden in October 2014, a year after the establishment of the AfD, is an organization that advocates the same discourse and was founded especially against the Islamization of Europe. In this study, the reactions to the Syrian refugees who migrated to Germany following the refugee crisis in 2015 and the policies and actions of the AfD and PEGIDA in line with these reactions will be examined.

Keywords: PEGIDA, AfD, Racism, Extreme Right, Islamophobia

I. Giriş

Almanya, İkinci Dünya Savaşı'nda Hitler'in liderliğinde gerçekleştirilen Yahudi Soykırımı nedeniyle oluşan olumsuz imajı değiştirmek için, siyasi baskıdan kaçan herkesin Almanya'ya sığınma hakkı olduğunu kabul etmekte ve bunu Federal Almanya Cumhuriyeti Temel Yasası 16A maddesi doğrultusunda da anayasal koruma altına almaktadır (Minardi ve Feronika, 2019: 780). Dolayısıyla 2015 yılında göçmen hareketliliği tepe noktasına ulaştığında Almanya'nın o dönemki Şansölyesi Angela Merkel'in sınırları kapatıp yerinden olmuş kişilere yardımı reddetmesi bir bakıma Alman anayasasını çiğnemek sayılabilir. Almanya, 2015 yılına kadar en kalabalık mülteci grubunu kabul eden ülke olduğu görülmektedir. Alman hükümeti, genel bir çağrı açıklama ile, Suriyeli mültecilerin, hangi AB ülkesine ilk girmiş olurlarsa olsunlar Almanya'da hoş karşılanacaklarını ve burada kalabileceklerini ifade etmiştir (Independent, 2015). Bu politika, Suriye İç Savaşı'ndan kaçan birçok sığınmacının Almanya'ya her geçen gün artan talebi ile sonuçlanmıştır. Almanya Suriye'de yaşanan iç savaşın etkisi ile 2015 yılında göç rekoru kırmış ve 2 milyon 140 bin kişiyi ülkeye kabul etmiştir ve günümüzde daha önceden ülkede bulunanlar ile birlikte Almanya'da toplam 21, 9 milyon göçmen kökenli yaşamaktadır (Deutsche Welle, 2021). Ancak Merkel'in önerdiği ve ülkesinden büyük oranda karşılık bulan açık kapı politikası, Sırbistan, Slovenya, Hırvatistan ve Macaristan gibi özellikle Doğu Avrupa olarak nitelendirilebilecek diğer AB ülkelerinde göçmen karşıtı protestoları kıskırtmıştır (Stewart, 2020:1215). İstihdam Araştırması Enstitüsü, Göç ve Mülteciler Federal Ofisi Araştırma Merkezi (BAMF-FZ) ve Almanya Sosyo-Ekonomik Paneli tarafından yürütülen ve Almanya'ya giriş yapan 4.500'e yakın sığınmacının sosyodemografik özelliklerini içeren araştırma, sığınmacıların genelde ülkelerindeki savaş, şiddet ve olumsuz ekonomik koşullar nedeniyle ülkelerini terk ettiklerini, eğitim düzeyi ve meslek deneyimi konusunda farklılıklar gösterdiklerini, Almanya'ya gelene kadar çoğunun Almanca bilmediğini ortaya koymaktadır (Vardarlı, Khatib, Uygur ve Gönültaş, 2019: 662). Diğer taraftan Almanya'ya iltica başvurusunda bulunan çok sayıda mülteci, İslamofobinin yükselişiyle birlikte tabandan gelen hoşnutsuzluk ve hoşgörüsüzlükle her gün daha fazla karşı karşıya kalmaktadır. Buna ek olarak, sığınma başvurusunda bulunanların hepsinin hayati tehlikesinin bulunmaması, yeni gelenlere karşı şüpheciliği arttırmakta ve bu ülkede de göçmen karşıtı protestoları yaygınlaştırmaktadır.

Göçmen sayısındaki belirgin artış zaten 2000'li yıllardan itibaren göçmen ülkesi olduğu kabul etmiş bulunan Almanya'da göçmen karşıtı söylem ve eylemlerin artmasına neden olmuştur. Göçmen karşıtı söylemlerin en belirgin savlarından biri göçmenlerin suç ile olası ilişkisidir. Zaman içerisinde göçmenler suç ile bağdaştırılmaya başlanmış, toplumun bir kesimi

yerinden olmuş kişilere karşı oldukça hoşgörülü iken diğer bir kısmı sürekli olarak hoşnutsuzluğunu dile getirir olmuştur. İstatistiklere bakıldığında 2015 yılında Almanya’da Alman suçlu sayısı 1.877.492 iken, yabancı suçluların sayısı 1.116.512 olarak saptanmıştır (Gürlevik, 2018: 38). 2015 yılında, en az bir göçmenin şüpheli olarak tanımlandığı 233 suç kaydedildi ve bu 2014 yılına göre %91’lik bir artışa tekabül etmektedir çünkü 2014 yılında 122 suç işlenmişti (Eufastcheck. eu, 2021). Almanya İçişleri Bakanlığı’na göre, 2017 yılında 27 yasadışı göçmen, cinayet veya adam öldürme suçunu işlemiş veya teşebbüsünde bulunmuştur. AfD, göçmenler tarafından 447 kişinin suça karıştığını iddia etmiştir. 447 kişi çoğu yasal olarak Almanya’da bulunan tüm sığınmacıların ve mültecilerin cinayetlerini veya öldürmeye teşebbüslerini ifade etmektedir. 2017 yılında, kaydedilen tüm suçların yaklaşık %8, 5’i göçmen suçlular tarafından işlendi (Bbc, 2018). BKA (*Alman Ceza Federal Polisi*) raporları, göçmenler tarafından işlenen suçların çoğunluğunun, genellikle 30 yaş ve altındaki genç, erkek göçmenler arasında olmaya devam ettiğini vurgulamıştır. Bu arada, BKA’nın 2018 raporuna göre, göçmen suçu mağdurların oranı genel tüm suçların yaklaşık %5’i’ne tekabül etmiştir. Bununla birlikte, 2018’de tüm cinayet ve adam öldürme kurbanlarının %8’i göçmendi (Infomigrants, 2019). BKA tarafından yayınlanan istatistiklere göre, 2019 yılında Almanya’daki tüm suçların %35’ini Alman pasaportu olmayan şüpheliler işledi. Ayrıca 2019’da cinsel suçlarda bir artış oldu ve üç cinsel suçtan birden fazlasını temsil eden 8.189 şüpheli “Alman olmayan” olarak listelendi (%36) 699. 261 Alman olmayan şüphelinin yaklaşık %38’i istatistiklere göre “göçmen geçmişi olan” kişiler olarak listelendi. Alman pasaportlu Alman olmayanlar, bu toplamdaki şüphelilerin çoğunu oluşturuyordu. Polis memurları ve yetkilileri de 2019’da giderek artan bir şekilde saldırıya uğradı ve şüphelilerin %31’i “görevli yetkililere” direniş veya saldırı ile ilgili davalarda göçmen olarak listelendi. “Ciddi bedensel zarar” içeren saldırı davalarında, şüphelilerin %37’si göçmendi. Göçmenler tarafından işlenen suçların oranındaki artışa rağmen, Almanya federal hükümeti memurların ırkçılık karşıtı kurslara katılmalarını zorunlu kıldı (Remixnews, 2020).

2015 yılında Almanya’da aşırı sağcılar tarafından işlenen suçların bir önceki yıla oranla yüzde 30 artmıştır. Federal İçişleri Bakanlığı’nın paylaştığı istatistiğe göre, 2015 yılı içerisinde aşırı sağcılar tarafından 13 bin 846 suç işlendi. Aşırı sağ tarafından 2015 yılı içerisinde işlenen suçlardan 921’i şiddet içermiştir. Resmi verilere göre, 2014 yılında şiddet içeren suçların sayısı 496 olmuştur (Voa, 2016). Almanya’da 2018 yılında mülteci ve mülteci yurtlarını hedef alan yaklaşık 2 bin suç kayıtlara geçti. Alman meclisi Sol Parti grubunun soru önermesine, İçişleri Bakanlığı’nın verdiği yanıtta, işlenen suçların 1775’inin doğrudan mültecileri hedef aldığı ve bunların 1736’sının aşırı sağ kaynaklı olduğu kaydedildi. Suç eylemlerinin 173’ünde ise mülteci

yurtlarının hedef alındığı belirtildi. Bu eylemlerde toplam 315 kişinin yaralandığı ifade edildi. İstatistiklere göre, 2017 yılında siyasi kaynaklı olarak sınıflandırılan mültecilere yönelik 1903, yurtlara yönelik de 312 suç eylemi kaydedilmişti. 2016 yılında ise mültecileri hedef alan 2 bin 561, yurtlarına yönelik olarak da 995 suç eylemi kayıtlara geçmişti (Deutsche Welle, 2019). Neue Osnabrücker Zeitung /Yeni Osnabrück gazetesi'ne göre; sığınmacılar ve konaklama yerlerine 2019 yılında 1.749 saldırı kaydedilmişken, 2020'de 1.690 saldırı gerçekleştirilmiştir. 2021 yılında Almanya'da sığınmacılara yönelik- çoğu sağcı grupların üyeleri tarafından- 1.250'den fazla saldırı kaydedildi (Infomigrants, 2022).

Almanya'da iç istihbarattan sorumlu Anayasayı Koruma Teşkilatı'nın 2019 yılı raporuna göre, aşırı sağcıların sayısında da aşırı sağ kaynaklı suçlarda da artış kaydedildi. 2019 yılında aşırı sağ kaynaklı suçlar bir önceki yıla göre %9,7 artarak 21 bin 290 olarak kayıtlara geçti. 2018 yılında ise bu sayı 19 bin 409 bin olarak tespit edilmişti. Rapora göre, aşırı sağcıların işlediği şiddet suçlarının sayısı ise %15 azalarak, 925 olarak belirlendi. 2019 yılında aşırı sağ kaynaklı toplam 7 cinayete teşebbüs ve cinayet vakası kaydedildi. Haziran 2019'da Kassel Bölge Valisi Walter Lübcke'nin öldürülmesi ile Ekim 2019'da Halle'de bir sinagogu hedef alan ve 2 kişinin hayatını kaybettiği saldırı bu vakalar arasında gösterildi (Deutsche Welle, 2020). Aşırı sağcıların, ülkede işledikleri suçlara ilişkin sayı 2016'da 23 bin 555 ve 2017'de 20 bin 520 saldırı kayıtlara geçmiştir. Sığınmacılara yönelik saldırılar 2020'de 1.069, 2019'da 1620, 2018'de 1770 ve 2017'de 1903 saldırı olarak kayıtlara geçti. Almanya İçişleri Bakanı Horst Seehofer'm yaptığı açıklamada; 2020'de Aşırı sağcılar tarafından 23 bin 604 suç işlendiği ve bu suçların son 20 yılın en yüksek seviyesine ulaştığı belirtildi. Almanya'da en son ki kanlı saldırıda 9 kişi can vermişti. Frankfurt kenti yakınlarında bulunan Hanau'da 19 Şubat 2020'de ırkçı Tobias Rathjen tarafından iki nargile kafeye ve bir büfeye ırkçı saldırı düzenlenmişti. Saldırıda Mercedes Kierpacz, Sedat Gürbüz, Gökhan Gültekin, Hamza Kurtoviç, Ferhat Ünvar, Kaloyan Velkov, Vili Viorel Paun, Said Nesar Hashemi ve Fatih Saraçoğlu hayatını kaybetmişti. Rathjen, saldırının ardından evine dönerek annesi Gabriele Rathjen'i öldürdükten sonra intihar etmişti (Euronews, 2021). 2020 yılında nefret suçu kapsamında 10.000 suç işlendi ve bir önceki yıla nazaran neredeyse %20 daha yüksekti ve bu nefret suçlarının %87'si aşırı sağcılar tarafından motive ediliyordu. Mart 2021'de kabul edilen aşırı sağcılık ve nefret suçuyla mücadele yasası bu fenomenle mücadelede önemli bir adımdır. Yaklaşık 24.000 olayda, aşırı sağcılık tarafından motive edilen cezai suçların sayısı rekor seviyeye ulaştı (Mediendienst, 2021).

“2015 Sığınmacı krizinde” Almanya'da üç olay viral hale geldi ve kamuoyu düşüncelerini etkiledi. İlki, 16 Temmuz 2015'te Şansölye Angela Merkel ve genç bir Filistinli

mülteci olan Reem Sahwil arasındaki konuşmaydı. Bu tesadüfi konuşmada mülteci genç sınır dışı olma korkusunu Merkel'e söylemişti ve gencin kalma isteği toplumda bir sempati yaratmıştı. İkinci olayda ise, 2 Eylül 2015'te üç yaşındaki Suriyeli Aylan Kurdi Bodrum sahilinde boğulmuş, cesedinin fotoğraflarının yayınlanmasıyla mültecilere karşı yeni bir *Willkommenskultur* (karşılama kültürü) oluşmuştu. Üçüncü olay ise; 2015 yeni yıl arifesinde Köln'deki Alman kadına yönelik cinsel saldırılarının olması yabancılara karşı düşmanlığı tetiklemiştir (Borneman, 2017:110). Bu iki olayla birlikte oluşan olumlu hava Köln'deki cinsel saldırıdan sonra göçmenlere karşı oluşan sempatiyi azaltmıştır. Angela Merkel mültecilere açık kapı yaklaşımıyla ilerlerken, diğer Avrupa ülkeleri de aynı yolu izlemeyi reddetti. Almanya'nın bu politikasına ilk muhalif olan herhangi bir dayanışmayı reddeden ve Schengen'in ölümünü ilan eden Başbakan Viktor Orban aracılığıyla Macaristan'dır. Almanya ile diğer Avrupa ülkeleri arasındaki uçurum, Yunanistan borç krizi ve Euro bölgesi gibi konularda açılmıştır. Bu açığın kapatılmamasının AB'nin dağılması anlamına gelebileceğini ifade edenler bulunmaktadır. Diğer taraftan Avrupa değerlerine göre Avrupa hem vatandaşlarını hem de yeni gelenleri kapsmalıdır. Avrupa zaten kültürler arası olmayı hedeflemekte, korku ve nefretin kamusal söylemden uzak tutulması gerekmektedir. Ancak bugüne kadar Avrupa, ortak değerlerin ötesinde ortak bir kimlik duygusu ve "karma kimliğini" koruyan bir Avrupa fikri sunamamıştır (Postelnicescu, 2016: 205). Hükümet, hangi mültecilerin hoş karşılanacağına ve hangilerinin reddedileceğine, onları biyopolitik olarak değerlendirerek karar vermektedir. Almanya mültecilere karşı açık kapı politikası sayesinde Alman sanayisi ve hizmet sektörü için genç ve vasıflı işgücü olarak Suriyelileri değerlendirmeyi düşünmektedir. Buna göre, yüz binlerce Suriyeli mülteci için Alman sınırlarının açılması, Alman nüfusunun hem duygusal hem de maddi refahına yönelik bir biyopolitik hamle olarak anlaşılmalıdır. Biyopolitik; Almanya kendi ekonomik çıkarlarına uygun gördüğü mültecileri ülkesine kabul edip istihdam etmesi demektir. Mülteciler ev sahibi nüfusun biyolojik ve duygusal refahını artırma kapasitelerine göre 'değerli' ve 'değerli olmayan' olarak iki gruba ayrılabilir. Birçok büyük Alman şirketi tarafından paylaşılan görüşe göre; mültecilerin çoğu genç, iyi eğitilmiş ve motivasyonu yüksek olduğu için şirketlerin aradığı özelliktedir. Bu perspektifler, hükümetin de merkezi bir biyopolitik ajanda yürütmesi için yeterlidir. Almanya'nın nüfusu azalmakta ve yaşlanmaktadır. 2060 yılında nüfusun 81,3 milyondan 70,8'e milyona düşmesi tahmin edilmektedir. Sonuç olarak, Almanya'da bağımlılık oranı yani nüfustaki yaşlı insanların güçlü ve vergi getiren işçilere nazaran oranı artmaktadır (Mavelli, 2017: 830). 2015 yılında Twitter'da mültecilere karşı söylemleri inceledikleri çalışmasında mültecilerin sadece mülteci oldukları için değil, özellikle Müslüman oldukları için Avrupa'dan sınır dışı etme fikirlerinin

yer aldığını ve bazı tweetler kullanıcıları mültecilerin medeni olmayan şekilde davrandıkları, ülke için yük olduklarını ve sahte pasaportla ülkelere giriş yaptıkları için eleştirmektedirler. Bu tweetler atılırken “İslam bir problemdir”, “Merkel gitmeli”, “PEGIDA”, “İslam’ı yasakla” hashtagleri sıklıkla kullanılmıştır (Gualda ve Rebello, 2016:209).

Ayhan Kaya’ya göre; 11 Eylül olayı, Norveç’te yaşanan Breivik katliamı, PEGİDA hareketleri, Charlie Hebdo saldırısından sonra Batılı ülkelerde giderek yükselen İslam korkusunun yani İslamofobinin aslında korku tacirleri, muhafazakâr iktidarlar ve siyasal partiler tarafından üretilmiş bir ideoloji olduğunu iddia etmektedir. 1974 yılından bu yana giderek katmerlenen yoksulluk, dışlanmışlık, eşitsizlik ve işsizlik gibi yapısal sorunları çözemeyen Batılı neoliberal iktidarlar adeta İslomofobyayı siyasal bir ideoloji olarak kullanarak yurttaşlarının oylarının peşinde koşmuşlardır. Sorunun ana akım merkez partilerin yıllardan beri görevlerini yeterince iyi yapmadıkları için aşırı sağın yükseldiğini savunmaktadır. Sağ siyaset önceki zamanlar Anti-semitist yaklaşımlarla kendine günah keçisi bulmuştu. Müslümanlar çok az yaşadığı Almanya’nın eski doğu eyaletlerinde Müslüman karşıtı eylem yapması aslında kendi sosyo-ekonomik ve politik koşullarından memnun olmayan insanların giderek popüler olan İslomofobik dili kullanmak suretiyle dikkat çekme ve meşruiyet edinme çabalarına işaret etmektedir (Kaya, 2016: 238). Yabancıların az yaşadığı bir Sachsen-Anhalt eyaletinde yapılan araştırma ilginçtir. Sachsen’de aşırılıkla ilgili yapılan bir araştırma sonucuna göre; gerçek yabancı sayısındaki artış ile yabancı karşıtı duygu arasında bir ilişki kurmuştur: Sachsen-Anhalt, eyaletler arasında en az sayıda yabancıya sahip olan fakat yabancılara karşı en fazla düşmanlığa sahip olan eyalettir (%42) ve diğer Doğu Almanya eyaletleri bu ilişkiyi doğrulamaktadır. Örneğin; Bavyera (batıda) en büyük yabancı nüfusa sahip olmasına rağmen, Bavyeralılar yabancı düşmanlığında ikinci sırada (%30) yer almıştır (Pickel ve Decker, 2016:160). Almanya’da giderek görünür hal alan Hristiyan-Musevi ittifakı, adeta İkinci Dünya Savaşı yıllarında yaşanan Yahudi Soykırımı’nın toplumsal hafızadaki izlerini bir ölçüde olsa silebilmek için İslam’ın karşısında kendine siyasal bir zemin bulabilmektedir (Widmann, 2013:7). 24 Eylül 2017’de yapılan seçim sonucuna göre; Hristiyan Birlik partileri (CDU/CSU) oyların %33’ünü, Sosyal Demokrat Parti (SPD) %20’sini, bir önceki bölgesel seçime katılmamış olan Aşırı sağcı, İslam ve göç karşıtı Almanya için Alternatif Partisi (AfD) ise %13,3 oyla Federal Meclis’e (Bundestag) girmiştir. AfD lideri Alexander Gauland ise ilk sonuçların belli olmasından sonra yaptığı açıklamada “Almanya’yı değiştirme” sözü verdi ve Başbakan Angela Merkel’den hesap sormaya devam edeceklerini söyledi. Almanya Devlet Televizyonu ARD’nin sandık çıkış anketine göre AfD eski Doğu Almanya’da çok daha güçlü ve orada oyların %21,5’ini, eski Batı Almanya’da ise %11’ini

almıştır. ZDF Televizyonu'nun sandık çıkış anketine göre; eski Doğu Almanya'da erkek seçmenlerin %27'sinin AfD'ye oy vermiştir. AfD'nin bu seçimdeki afişinde kişisel savunma için beş farklı biber gazı türünü tasvir etmiştir. Afişte şunlar yazmıştır: “Köln'den beri Berlinliler savunmalarını güçlendirdi. Akıllı olanlar AfD'ye oy veriyor.” Köln'deki tecavüz olayına gönderme yapmıştır (Bbcnews, 2017).

26 Eylül 2021 yılında yapılan genel seçim sonuçlarına göre, SPD %25,7 ile birinci, CDU-CSU %24,1 ile ikinci sırada yer almıştır. Üçüncü sıradaki Yeşiller Partisi'nin oranı %14,8 ve dördüncü sıradaki Hür Demokrat Parti'nin (FDP) %11,5. AfD %10,3 ile beşinci, Sol Parti (Die Linke) de %4,9 oy oranına sahiptir. Tüm partiler, aşırı sağcı ve Avrupa Birliği karşıtı AfD ile birlikte çalışmayacaklarını açıklamıştır (Bbcnews, 2021).

II. AfD- (Alternative für Deutschland)

Almanya'da 2013 yılında kurulan aşırı sağcı AfD Partisi, 2008 Euro krizinde Almanya'nın uyguladığı ekonomi politikalarına yönelik eleştiri ve Avrupa Birliği'nde Euro'nun ortak para birimi olarak kullanılmasına bir karşı duruş olarak ortaya çıkmıştır. Merkel'in politikalarını hedefe alan bu eleştiriler Yunanistan'a yapılan borç aktarımının durması, ortak para biriminden çıkılması ve AB içerisindeki devletlerin ulusal egemenliğinin güçlendirilmesi gibi talepler üzerine kuruluydu. AfD başlangıçta Euro bölgesinden çıkmayı savunan partiden, 2015 Suriye mülteci krizinden sonra mülteci karşıtı partiye doğru evrilmiştir. AfD'nin kurucu liderlerinden biri olan Alexander Gauland, Müslüman karşıtı söylemlerinde Müslüman göçünün derhal yasaklanmasını, Avrupa Birliği'nin dış sınırlarının kalıcı olarak kapatılmasını ve başörtüsünün yasaklanmasını talep etmektedir (Minardi ve Feronika, 2019:785).

AfD'nin siyasi programında yer alan “AfD'nin birincil siyasal amaçlarından birisi, gelecek kuşaklara aktarmak üzere Alman kültürel mirasını korumak ve bu küreselleşme ve dijitalleşme çağında onun benzersiz karakterini sürdürmek ve geliştirmektir” ifadesi (Manifesto for Germany, 2017: 46), göçün kültürel alana tehdit olarak kodlanmasının açık bir örneğini oluşturmaktadır. Mülteciler, aslında Nazi Almanya'sındaki Yahudileri konumlandığı ideolojiye çok da benzer şekilde, Alman kültürünün ‘homojenliğini’ bozan, onu asimile eden bir tehlike unsuru olarak tanımlanmıştır. Parti programında, göçmen politikalarının hoşgörülü ve teşvik edici tutumunun göçmenler tarafından suiistimal edildiğini, bu yüzden sığınma talepleri reddedilen, oturma izinleri olmayan kişilerin derhal sınır dışı edilmesi gerektiği vurgulanmıştır (Ataç, 2019:13).

AfD'nin seçim afişleri de bu görüşleri yansıtmaktadır. Örneğin; “Çok kültürlülüğü durdur, vatanım Alman kalacak!” (Deutsche Welle, 2015), “Sığınmacı kaosu durdurulsun! Bu

bizim ülkemiz Sayın Merkel!” (Vicenews, 2016) gibi sloganlar partinin durduğu yeri açıkça ortaya koymaktadır.

III. PEGİDA'nın Faaliyetleri

PEGİDA (*Patriotische Europäer Gegen die Islamisierung des Abendlandes*/Bati'nın İslamlaşmasına Karşı Vatansever Avrupalılar) Ekim 2014'te Dresden'de Lutz Bachmann tarafından kurulan ve IŞİD'in Ayn El Arab saldırısını gerçekleştirmesinden sonra Dresden'de PKK'yı destekleyen gruplar olduğu söylenen iki grubun çatışmasına tepki olarak ortaya çıkmış ve Ortadoğu'daki çatışmaların kendi ülkelerine taşınacağından endişe duyan 300 kişilik bir grup PEGİDA olarak ilk gösterilerini Dresden'de göstermiştir (Alkan, 2015: 283). Bu örgüt, Almanya'ya gelen Müslüman göçmenlere karşı milliyetçi ve radikal grupların oluşturduğu bir sağcı hareket olarak tanımlanabilir (Minardi ve Feronika, 2019: 784). PEGİDA temelde, Almanya'yı oluşturan dinler, değerler, gelenekler, diller ve etnik benzerlikleri korumak ve Almanya'yı göçmenlerden veya mültecilerden gelecek tehditlere karşı savunmak için kurulmuştur. Onlara göre, Doğu ve Batı medeniyetinin ikilemi sosyal çatışmayı tetikleyecek ve bu çatışma Avrupalı kimliğini ortadan kaldıracaktı (Yanarışık, 2018:109). PEGİDA'nın gösterilerindeki pankartlar ve söylemlerden anlaşıldığı üzere “İslam'a değil, Batının İslamlaşmasına” karşı olduğunu söylemektedir. Bu hareket, Batı kültürünü koruma hakkını ön plana çıkarıp ve bu kültüre adapte olamayacağını önden kabul ettikleri göçmen topluluklarının oluşturduğu farklı toplum yapılanmasına karşıdır (Zenginoğlu ve Kanat, 2016:269). PEGİDA'nın isteklerine bakıldığında hareket, köktenci İslam örgütlerine karşıdır, iltica ile sığınma yasalarının zorlaşmasını talep etmekte, mülteci ve sığınmacılara verilen haklardan şikâyetçi oldukları görülmektedir. Sorunun çözümü için Almanya ve Avrupa'ya göçün durdurulmasını talep etmektedirler.

PEGİDA hareketi Aralık 2014'te 19 maddelik bir manifesto yayınlamıştır. Bu manifestoda PEGİDA'nın savunduğu ve reddettiği konular açıklanmıştır. Buna göre PEGİDA'nın savunduğu konular şu şekildedir: Suç işleyen mülteciler ve göçmenler sınır dışı edilmelidir, Mülteciler merkezi bir yerde toplanmayıp tüm Alman eyaletlerine dağıtılmalıdır, Avrupa Birliği merkezi bir daire kurmalı ve mültecileri tespit edip ülkelere göre dağıtılmalıdır, Emniyet birimlerine daha fazla bütçe ayrılmalıdır, Kadın düşmanı ve şiddet yanlısı ideolojiler reddedilmelidir, Kanada, İsviçre ve Güney Afrika modeli kontrollü göç politikası uygulanmalıdır, Halk önemli kararlara daha fazla dahil edilmelidir, Mülteci başvuruları kısa sürede karara bağlanıp sınır dışı edilecekler daha hızlı sınır dışı edilmeli, edilmeyenler daha çabuk Almanya'ya uyum sağlayacak kurslara yönlendirilmelidir. Reddedilen konular ise şu

şekildedir; Dini veya siyasi radikal oluşumlar, hangi dinden olursa olsun nefret vaazı, gettolar, paralel toplum yapısı, şeriat polisi gibi unsurlar ve son olarak Alman Anayasası'nın terör örgütü ilan ettiği örgütlere silah yardımının yapılmasıdır (Alkan, 2015:285). Frank Richter tarafından PEGİDA hareketine destek verenler; Holiganlar ve NPD sempatanları (Aşırı sağ görüşlü Almanya Ulusal Demokratik Partisi), Alman kültür ve gelenekleri için endişelenen insanlar, Almanya'nın iltica ve mülteci politikalarını hoşnut olmayanlar ve son olarak toplumun başarısızları ve kaybedenleri şeklinde dört gruba ayrılmışlardır (Lpb, 2016).

Kasım 2015'te PEGIDA'nın Hollanda'daki gösterisinde “İslamlaşma, Avrupa Birliği'nin ötanazisidir” ve “Artık kebab yemeyin, Türkiye'ye gitmeyin” yazan pankartlar dikkat çekmiştir. 11 Ekim 2015'teki gösteride hareketin Hollanda lideri Raffi Chohan konuşmasında, İslam'ın barışçı bir din olmadığını, İslam kültürünün Müslümanların ruh ve akıl sağlığını bozduğunu iddia etmiştir. Diğer taraftan açıkça ayrımcı ve nefret söylemi içeren bu ifadelerden sonra Utrecht Savcılığı soruşturma başlatmıştır (Bbc, 2015). PEGİDA Derneği'nin programında AB'den çıkma, para birimi olarak Alman Mark'ını yeniden kabul etme, AB parlamentosunda bulunan muhafazakâr partilerle iş birliği yapma gibi ilkeler yer almaktadır. Dresden üniversitesinde yapılan bir araştırmaya göre; PEGİDA üyelerinin yaş ortalaması 48 civarında olduğu, üyelerinin tamamına yakınının erkek olduğu, kiliseye bağlılıklarının olmadığı, eğitilmiş, orta üstü gelirli kimseler olduğunu ortaya koymuştur. Ayrıca üyelerinin beşte birinin kendini Protestan olarak tanıtmaktadır. Alman ana akım seçkinlere karşı cephe alan bu dernek aynı zamanda Yahudi aleyhtardır. Sloganları “Almanya uyanıyor, her gün artıyoruz.” PEGİDA aynı zamanda feminist ve eşcinseller hareketlerine de karşı çıkmaktadır (Abadan-Unat, 2017:42).

PEGIDA sempatanlarının sayısı 2014'ün sonundan 2015'e kadar önemli ölçüde arttı. Suriyeli mültecilerin ülkeye kabul edilmesinden sonra bu sayının artması dikkat çekicidir. Ocak 2015'te PEGIDA taraftarı sayısı 18. 000'e olarak tahmin edilmektedir (Hauth, 2019:5-17). Hareketin ana özelliği, hükümetin iltica politikasının başarısız olduğu iddiası, mevcut elitlerin eleştirisi ve Müslüman karşıtı ırkçı muhalefettir. Ayrıca camilerin ve başörtüsünün kamusal görünürlüğünden de rahatsız olmaktadır. Önemli bir ek tema da 'Batı Almanya'nın küstahlığı' ve Doğu Almanlara yönelik ayrımcılıktır (Aleksandra, 2018: 509). Bu bakımdan eski Doğu Almanya'nın incisi konumundaki Dresden'de 2015 yılındaki gösteri bir milat olarak nitelendirilebilir. Dresden'deki toplantıdaki yüksek katılım ülke çapında yerel şubelere ilham vermiştir. Gösterilerin başlaması Suriye ve Irak'ta IŞİD teröristlerinin vahşi terör videolarını dünyaya servis ettikleri döneme denk gelmektedir. IŞİD tarafından gerçekleştirilen katliam ve şiddet olaylarının videolarının internet üzerinden dünya kamuoyuna sunulması PEGIDA

tarafından organize edilen yabancı, göçmen ve İslam karşıtı gösterilerin başarılı olmasında önemli bir etken olarak değerlendirilebilir. Diğer taraftan, örgütün Dresden'deki başarısının bir başka nedeni de Dresden Belediyesi'nin şehirde göçmenler için yeni bir geçici konaklama tesisini inşa etme planını kamuoyu ile paylaşması olmuştur (Vorländer, 2017 :6). Bu açıklama göçmen karşıtlarının tepkisi ile karşılaşmış ve PEGIDA taraftarlarının hemen organize olmasıyla Dresden'de ilk gösteri çağrısı sosyal medya üzerinden 20 Ekim 2014 tarihi için yapılmış ve bu gösteriye 300-350 kişinin katıldığı tespit edilmiştir (Minardi ve Feronika, 2019:786).

Örgütün birinci yıldönümünü kutlamak için 19 Ekim 2015'te, 40. 000 PEGIDA sempatzmanı Dresden'in ana caddelerini doldurarak gösteri için toplandı, yukarıda da belirtildiği üzere bu gösteri bir milat olarak nitelendirilebilir. PEGIDA örgütlenmesi içindeki grupların buldukları şehire göre belli isimleri vardır (Minardi ve Feronika, 2019:784). Dresden'de PEGIDA, Bavyera'da BAGIDA, Darmstadt'da DAGIDA, Bonn'da BOGIDA, Düsseldorf'da DUGIDA, Ostfriesland'da OGIDA, Leipzig'de LEGIDA olarak isimlendirilir. Bu şehirlerdeki toplantıların sekseni batı bölgelerinde, altısı doğuda ve altısı Berlin'de düzenlenmiştir. Bu Almanya genelinde 2014 ve 2015 yılları arasında haftada ortalama beş gösteri düzenlendiği anlamına gelmektedir (Öner, 2014:87).

PEGIDA ile ilgili olarak dikkate değer bir nokta, katılımcılarının iyi eğitilmiş ve iyi gelir sahibi olduğunu göstermektedir (Deutsche Welle, 2015). AfD ve PEGIDA'nın seferberlikleri kamuoyunda yükselmekte olan ırkçı ve hoşgörüsüz iklimi beslemeye devam ederken, ülke genelinde göçmenlere ve göçmen kökenlilere yönelik şiddet olayları tehlikeli şekilde artmaktadır. Irkçı şiddet 2015 ve 2016 yıllarında önceki yıllara göre dört kat artarak Almanya'da ciddi bir toplumsal tehdit oluşturmaya başladı. Sadece 2016 yılında mülteci tesislerini hedef alan 970 saldırı ve bireysel olarak mültecilere yönelik 2. 400 saldırı tespit edilmiştir (Beltron, 2017:34). Rapor edilmeyen olayların sayısının da oldukça yüksek olduğu tahmin edilmektedir. Diğer taraftan, yine 2016 yılında camilere yönelik doksan saldırı düzenlenmiştir. Bu saldırılardan yirmi biri doğudaki şehirlerde, ikisi Berlin'de ve altmış sekizi Almanya'nın batısında meydana gelmiştir (Aleksandra, 2018: 510). Nüfus büyüklüğüne göre hesaplandığında, sıklık bakımında eski Demokratik Almanya Cumhuriyeti'nin yani eski Doğu Almanya'nın bulunduğu şehirlerde olay sayısının nispeten daha yüksek olduğu söylenebilir. Diğer deyişle, Almanya'nın doğusunda, buralarda daha az yerleşik olmalarına rağmen, Müslümanlar daha çok şiddete maruz kalırken, ırkçılık ve Müslüman karşıtlığı tüm Almanya'da sistematik olarak artmaktadır. Özellikle saldırıların artışa geçtiği dönemde şiddete

maruz kalması muhtemel mülteci barınakları ve camileri koruma konusunda yetkililerin yetersiz kaldıkları söylenebilir (Aleksandra, 2018: 511).

IV. AfD-PEGIDA İlişkisi

AfD, kendisine siyaseten çok yakın olan PEGIDA grubunun faaliyetlerini ve söylemlerini ifade özgürlüğü kapsamında değerlendirmektedir. Aslında, 2014'ten itibaren parti içinde bir tarafta neoliberal ekonomi uzmanlarının oluşturduğu Bern Lucke önderliğindeki grup, diğer tarafta milliyetçi-muhafazakâr olarak nitelendirebileceğimiz Frauke Petry ve grubu ve en nihayetinde PEGIDA'ya yakınlığı ile bilinen Björn Höcke gibi isimlerin arasında bulunduğu grup en az üç farklı grup arasında fikir ayrılıkları mevcuttu (Spiegel, 2019). Ancak Suriye İç Savaşı sonrası 2015 yılında çok yoğunlaşan Suriyeli göçüne oluşan tepkinin bir sonucu olarak milliyetçilik akımına yön verecek şekilde politikalar oluşturmayı hedefleyen milliyetçi-muhafazakâr kesim, PEGIDA gibi örgütlü hareketlerle olan bağlarını da artırarak parti içerisinde güç kazanmıştır. Parti içinde Bern Lucke etrafında toplanan isimler PEGIDA'nın aşırı sağcı ve göçmen karşıtı tutumuna oldukça mesafeliyken, muhafazakâr kesim olan Alexander Gauland, Björn Höcke ve Frauke Petry gibi isimler PEGIDA'ya karşı sempati duymaktaydı. Bu karşıt düşüncelerin yarattığı çekişme sonucunda milliyetçi-muhafazakâr kanat güçlendi ve 2015 yazında partinin neoliberal kanadı lağvedildi, parti artık Frauke Petry'nin önderliğinde aşırı sağcı, göçmen ve İslam karşıtı bir portre çiziyordu (Dudasova, 2016:318). Zamanında PEGIDA'nın sözcüsü Kathrin Oertel, Kubitschek'in AfD'ye katılma girişimi neoliberal parti örgütlenmesi tarafından engellenmişse de parti içinde aşırı sağın gücü ele geçirmesi ile Kubitschek, 2. 000 kişilik bir ekiple AfD'ye katılmıştır. Bu katılım elbette partinin politika ve söylemlerine de daha da sağa kayılması şeklinde yansımıştır. AfD'nin kuruluşundan kısa bir süre sonra yerel parlamentolarda ve Bundestag'da elde ettiği başarılarında etkili olan bu söylemler, yoğun Suriyeli göçünün yarattığı atmosfer doğrultusunda etkili şekilde kullanılmıştır. Özellikle öne çıkan söylemler şöyle sıralanabilir. İslam dininin Almanya'da yerinin olmadığını söyleyen AfD, camilere ayrılan fonların kesilmesi, burkanın yasaklanması, ezanlara son verilmesi ve imamların güvenlik taramasından geçirilmesi gibi söylemleri bulunmaktadır (Bbc, 2017). Diğer taraftan bu yeni ve daha sert söylem ve propagandalar kamuoyunda zaten mevcut olan yabancı düşmanlığını beslemiş ve bu görüşe sahip toplum kesimlerinden partiye 5000 civarı yeni üye katılmıştır (Kemper, 2015:47).

AfD'nin söylemlerinde özellikle 2015 yılından itibaren mülteci karşıtlığı ön plandadır. Parti programında da belirtildiği üzere mülteciler için yeni kurallara ihtiyaç vardır, Almanya eğitilmiş ve entegrasyon isteği olan mültecilere ve göçmenlere gereksinim duymaktadır, diğer

taftan ÷lkeye bñyñk kalabalıklar halinde gelen insanların ÷lkeye bu şekilde gelişlerinin durdurulması gerekmektedir (Aras ve Sağıroğlu, 2020: 37). 2015 yılına kadar genelde parti söylemi ekonomi odaklı iken, 2015 sonrası parti kimlik siyasetine odaklanmıştır. Kimlik siyasetinde Almanya'ya gelen mñltecilerin “Alman değerlerini” ve “ekirdek kñltñrñ” tehdit ettiği algısını merkeze koyan yaklaşım öne çıkmaktadır (Aras ve Sağıroğlu, 2020: 37-38). Suriyeli göçmenlerin genellikle Müslñmanlardan oluşması AfD açısından ayrıca tehdit olarak algılanıyor ve sunuluyordu. 2015 yılında Almanya'ya yoğun göçmen girişi, partinin başkan yardımcılarında Alexander Gauland tarafından kendileri için bir “lñtuf” olarak değerlendirilmişti (Spiegel, 2016). Müslñmanlar ve İslam hakkında kamuoyunda oluşmuş olan olumsuz hava AfD gibi aşırı sağ ve ırkçı siyasi partileri besliyordu ve halen de belemektedir. 2016 yılına ait bir kamuoyu araştırmasında Alman kamuoyunun %60'ı İslam'ı ve Müslñmanları tehlikeli bulunduğunu ve onların Batı değerleriyle uyumlu olmadıklarını söyleyecekti (Spiegel, 2016). 2015 “mñlteci krizi” ve Merkel'in “açık kapı politikası” toplumun bir kesiminde infial yaratmış, ayrıca Fransa, Belçika ve Almanya'da radikal İslamcılar tarafından gerçekleştirilen terör saldırıları bu gerilimi arttırmıştı. Tüm bunlar AfD'nin oylarında en azında bir süre artış yaşanmasına neden oldu (Pisoiu ve Remm, 2020:10). 2017 seçim programında AfD'nin amaçları arasında, “devletimizin ve milletimizin kendi kendini yok etmesi değil, kendini koruması” ve “sınırsız kitlesel göçñ engellemek için sınırların tek seferde kapatılması” öne çıkmaktadır (Aras ve Sağıroğlu, 2020:42). Partiye göre; aile birleşmeleri yasaklanmalı, sığınma kanunu yenilenmeli ve mevcut göçmen sayısı azaltılmalı, sığınma hakkı reddedilenler zaman kaybetmeden sınır dışı edilmeliydi (Deutsche Welle, 2017).

AfD ve PEGIDA gibi oluşumların temsil ettiği İslam karşıtı gruplar Müslñman ibadethanelerini ve mñlteci kamplarını hedef almaya devam etmiştir (Minardi 2019: 785). 17 Nisan 2015'te Almanya'nın Ren-Vestfalya bölgesindeki Witten kentindeki Sultan Ahmed Camii aşırı sağcı gruplar tarafından yakıldı. Köln Ulu Camii, Bremen'deki, Fatih Sultan Camii ve Hessen'in kuzeyinde olan Groß-Gerau'da olan Beyt-ül Aleem Camii de tahrip edildi (Minardi ve Feronika 2019: 786). Diğer taraftan, 2016 yılında Bautzen kentindeki mñlteci ikametgâhında gerçekleşen ve kundaklama sonucu çıktığı tahmin edilen yangında, yerel halk yangını alkışlar ve tezahüratlarla izleyecekti. Alman hükümetinin raporuna göre 2016 yılında mñltecilere ve mñlteci evlerine 3. 500 saldırı düzenlendi (Federal Ayrımcılıkla Mücadele Dairesi Yıllık Raporu, 2020).

V. Sonuç

İkinci Dünya Savaşı'nın sonundan itibaren, Avrupa pek çok göç dalgasına maruz kalmıştır. Ekonomisini yeniden yapılandırmaya ihtiyaç duyan Almanya'ya 1960'larda İtalya, Yunanistan, Eski Yugoslavya ve Türkiye'den misafir işçi (*Gastarbeiter*) statüsünde giden yabancı işçiler önemli bir göçmen dalgası oluşturmuştu. Bunun bir benzeri yaklaşık 50 yıl sonra tekrar başladı ve 2011'de başlayan Suriye İç Savaşı sonucu gelen mültecilerle Almanya göçlerden etkilenmiştir. Almanya'da hükümetin göçe ilişkin "açık kapı politikası" küresel mülteci sorununu, Almanya iç siyasetinde ulusal ve siyasal bir kriz boyutuna dönüştürmüştür. "2015 sığınmacı krizi" hem toplumsal hem de siyasal olarak Almanya'yı derinden etkilemiştir. Göç konusunun siyasal sonuçları dışında, göçün toplumsal karşılığının ekonomik kaygıları da aşarak "bir arada yaşama sorununa" dönüşmesi ihtimali yüksektir. Almanya'nın ekonomik yapısında önemli bir yer edinen göçmenlerin, Alman nüfusu içinde iş gücüne bir katkı yaptığı açıktır. Almanya sadece savaştan kaçan sığınmacıları güvenli yerlere yerleştirmemiş aynı zamanda kendi ekonomik çıkarlarına göre ihtiyacı olan sığınmacıyı istihdam etmiştir. 11 Eylül olayı, Norveç'te yaşanan Breivik katliamı, Charlie Hebdo saldırısı ve son yıllardan bu yana giderek artan yoksulluk, dışlanmışlık ve işsizlik gibi yapısal sorunları çözemeyen Batılı neoliberal ve muhafazakâr iktidarlar özellikle İslam karşıtlığı söylemini seçim zamanlarında oy toplamak amaçlı kullanmışlardır. Avrupa'da meydana gelen terör olayları ile Müslümanlara ilişkin tehdit algısı artarken, güncel göç ve mülteci krizi özellikle sağ popülist partilerin oy oranlarının artmasına sebep olmuştur. Angela Merkel mültecilere açık kapı yaklaşımıyla ilerlerken, diğer Avrupa ülkeleri aynı yolu izlemeyi reddetti. Almanya ile diğer Avrupa ülkeleri arasındaki fikir ayrılığı ilk önce Yunanistan borç krizi ve Euro bölgesi gibi konularda açılmıştır. Bu açığın kapatılamaması AB'nin dayanışması açısından endişe vericidir. Avrupa Birliği kültürlerarası olmayı savunduğu için hem vatandaşlarını hem de yeni gelenleri kucaklamalıdır. AfD, ilk kuruluş sürecinde Euro karşıtlığını esas alarak, zamanla Yunanistan ve ortaya çıkan Euro krizi üzerinden gelişim göstermiştir. Günümüzde de ağırlıklı olarak göçmen ve İslam karşıtlığını kullanmaktadır. Aşırı sağ partiler AfD örneğinde görülebileceği gibi tehlikeli hale gelmekte, sağ popülist partilerin genellemeci tavrı hem iç siyaset hem de AB için endişe verici noktalara taşınmaktadır. Halbuki Avrupa birliği kültürlerarası olmayı amaçlamaktadır. Yukarıda verilenlerin ışığında aşırı sağ hareketlerin göçmen karşıtlığından beslendiği söylenebilir. Bu hareketler aynı zamanda popülist hareketlerdir. Toplumda ateşlenmeye hazır bir takım negatif duyguları beslerler. Buna en belirgin örneklerden biri AfD Partisi olabilir öyle ki parti 2013 yılında genel seçimlerde oy oranı %5'i geçemediği halde 2017

yılında %13, 3 artmıştır. Bunun sebebi 2015 yılındaki yoğun mülteci krizi olarak değerlendirilebileceği gibi Euro krizi ve ekonomik kaygılar olarak değerlendirilebilir.

Kaynakça

- Abadan-Unat, Nermin (2017). *Bitmeyen Göç*. İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, 41-46.
- Abbas, Tahir (2017). “Ethnicity and politics in contextualising far”. *LSE Research Online*, 7, 54-63
- Lewicki, Aleksandra (2018). “Race, Islamophobia and the politics”. *Patterns of Prejudice*, 509-512.
- Alkan, Nail (2015). “Avrupa’da Yükselen İrkçilik: Pegida Örneği”. *Dergi Park*, 283.
- Aras, İlhan; Sağiroğlu, Akın(2020). “Almanya için Alternatif Partisi'nin Göçmen Karşıtlığı”. *Sosyal Politika Çalışmaları Dergisi*, 37-42.
- Bayraklı, Enes; Hafez, Farid (2017). “*The state of Islamophobia in Europe*”. European Islamophobia Report, 2017.
- Bbcnews (2015). “Pegida: Kebap yemeyin, Türkiye'ye gitmeyin”, https://www.bbc.com/turkce/haberler/2015/11/151108_pegida_turkiye_kebab (Erişim:05. 12. 2021)
- Bbcnews(2017). “Almanya'da Merkel 4. kez genel seçimi kazandı, AfD yüzde 13 oyla Meclis'e girdi”, <https://www.bbc.com/turkce/haberler-dunya-41380859> (Erişim 03. 01. 2022)
- Bbcnews (2017). “Almanya seçimleri: Göç ve İslam karşıtı AfD ana muhalefet partisi mi olacak?”, <https://www.bbc.com/turkce/haberler-dunya-41368798> (Erişim:09.01.2022)
- Bbcnews (2018). “Reality Check: Are migrants driving crime in Germany?”, <https://www.bbc.com/news/world-europe-45419466> (Erişim:01. 02. 2022)
- Bbcnews(2021). “Almanya seçimleri: Sosyal Demokratlar seçimleri kazandı, Merkel'in partisi tarihinin en düşük oyunu aldı, gözler koalisyon pazarlıklarında”, <https://www.bbc.com/turkce/haberler-dunya-58702421> (Erişim:15. 02. 2022)
- Beltran, Veda E (2017). “Xenophobia, Populism, and the Rise of the Far-Right in France and Germany”. *CMC Senior Theses*, 34.
- Borneman, John; Fachandi-Ghassem, Parvis (2017). “The concept of Stimmung From indifference to xenophobia in Germany’s refugee crisis”. *Hau: Journal of Ethnographic Theory*, 105-135.
- Deutsche Welle (2015). “Pegida destekçileri kim?”, <https://www.dw.com/tr/pegida-destek%C3%A7ileri-kim/av-18202674> (Erişim: 02. 02. 2022)
- Dudasova, Marianna (2016). “Political Consequences of the Refugee Crisis-The Case of Germany”. *Economic Review*, 318.
- Deutsche Welle (2020). “Aşırı sağcıların sayısında rekor artış”, <https://www.dw.com/tr/almanya-da-a%C5%9F%C4%B1r%C4%B1-sa%C4%9F%C4%B1lar%C4%B1n-say%C4%B1s%C4%B1nda-rekor-art%C4%B1%C5%9F/a-54105856> (Erişim: 18. 02. 2022)
- EUfastcheck. eu. (2021). “Mostly false: “The refugee crisis has made Germany more insecure”, <https://eufactcheck.eu/factcheck/mostly-false-the-refugee-crisis-has-made-germany-more-insecure/> (Erişim:03. 03. 2022)
- Euronews (2021). “Almanya'da aşırı sağcı kaynaklı suçlar son 20 yılın en yüksek seviyesinde”, <https://tr.euronews.com/2021/05/04/almanya-da-as-r-sagc-kaynakl-suclar-son-20-y-l-en-yuksek-seviyesinde> (Erişim:10. 03. 2022)

- Gualda, Estrella; Rebello, Carolina (2016). “The Refugee Crisis on twitter: A diversity of discourses at a european crossroads”. *Journal of Spatial and Organizational Dynamics*, 209.
- Gürlevik, Dilek (2018). “Almanya'nın Suç Coğrafyası: Almanlar, Yabancılar- Türkler”. *Süleyman Demirel Üniversitesi / Sosyal Bilimler Enstitüsü / Coğrafya Ana Bilim Dalı*, 38-42.
- Hauth, Quinne (2019). “How Migration Has Contributed to the Rise of the Far-Right in Germany”. *Econpol Policy Report*, 5-17.
- Independent (2015). “Germany opens its gates: Berlin says all Syrian asylum-seekers are welcome to remain, as Britain is urged to make a 'similar statement’”, <https://www.independent.co.uk/news/world/europe/germany-opens-its-gates-berlin-says-all-syrian-asylumseekers-are-welcome-to-remain-as-britain-is-urged-to-make-a-similar-statement-10470062.html> (Erişim:23. 03. 2022)
- Infomigrants (2019). “Murder of young boy in Frankfurt prompts debate on immigrant crime statistics”, <https://www.infomigrants.net/en/post/18506/murder-of-young-boy-in-frankfurt-prompts-debate-on-immigrant-crime-statistics> (Erişim:02. 04. 2022)
- Infomigrants (2022). “Germany: Less violence against asylum seekers in 2021, but attacks continue”, <https://www.infomigrants.net/en/post/38708/germany-less-violence-against-asylum-seekers-in-2021-but-attacks-continue> (Erişim:02. 04. 2022)
- Kaya, Ayhan (2016). *İslam, Göç ve Entegrasyon*. İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları.
- Kemper, Andreas (2015). “AfD, Pegida and New Right in Germany The European Far Right: Historical and Contemporary Perspective”. *The european far right: historical and contemporary perspectives report*, 47.
- Lpb (2016). “PEGIDA- Politik und Gesellschaft auf dem Prüfstand”, <https://www.lpb-bw.de/pegida/> (Erişim:08. 04. 2022)
- Mavelli, Luca (2017). “Governing populations through the humanitarian government of refugees: Biopolitical care and racism in the European refugee crisis”. *Review of International Studies*, 825-830.
- Mediendienst (2021). “Kriminalität in der Einwanderungsgesellschaft”, <https://mediendienst-integration.de/desintegration/kriminalitaet.html> (Erişim:09. 04. 2022)
- Minardi, Anton; Melinda, Feronika (2019). The Effect of Islamophobia on the Security of Syrian. *International Journal of Innovative Science and Research Technology*, 780-786.
- Remixnews (2020). “Germany: Proportion of crimes committed by migrants surges according to police data”, <https://rmx.news/article/germany-proportion-of-crimes-committed-by-migrants-surges-according-to-police-data/> (Erişim:10. 04. 2022)
- Öner, Selcen(2014). “Different manifestations of the rise of far-right in”. *Marmara journal of european studies*, 85-103.
- Pickel, Gert; Decker, Oliver (2016). *Extremismus in Sachsen: Eine kritische Bestandsaufnahme*. Leipzig Yayınları, 160.
- Pisoiu, Daniela; Remm, Ahmed (2020). “Uniting the far right: how the far-right extremist, New Right, and populist frames overlap on Twitter”. *European Societies*.

- Postelnicescu, Claudia (2016). “Europe's New Identity: The Refugee Crisis and the Rise of Nationalism”. *Eur J Psychol*, 205.
- Federal Ayrımcılıkla Mücadele Ajansı Raporu (2020). “Yıllık Rapor 2020”, https://www.antidiskriminierungsstelle.de/DE/ThemenUndForschung/Religion_Weltanschauung/Religion_Weltanschauung_node.html (Erişim: 11. 04. 2022).
- Remixnews (2020). “Germany: Proportion of crimes committed by migrants surges according to police data”, <https://rmx.news/article/germany-proportion-of-crimes-committed-by-migrants-surges-according-to-police-data/> (Erişim: 11. 04. 2022)
- Spiegel (2016). “Warum sich AfD-Vize Gauland nicht für einen Rassisten hält”, <https://www.spiegel.de/spiegel/alexander-gauland-afd-wie-er-sich-zum-rechtspopulisten-wandelte-a-1201599.html> (Erişim: 12. 04. 2022).
- Spiegel (2019). “Brechen Sie mit den Rechtsextremisten in der AfD”, <https://www.spiegel.de/politik/deutschland/bernd-lucke-brechen-sie-mit-den-rechtsextremisten-in-der-afd-a-1252846>. (Erişim: 12. 04. 2022).
- Stewart, Blake (2020). “The Rise of Far-Right Civilizationism”. *Critical Sociology*, 1214-1215.
- Vardarlı, Banu; Khatib, Amal; Uygur, Sevgi; Gönültaş, Mesut (2019). “Türkiye ve Almanya'daki Suriyeli sığınmacılara sunulan haklar ve yaşanan sorunlar”. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 662.
- Vorlaender, Hans; Herold, Maik; Schaeffer, Steven (2015). “Wer geht zu PEGIDA und warum?”, Zentrum für Verfassungs- und Demokratieforschung.
- Vicenews (2016). “Germany's Far-Right AfD Party Is Scaring Europe, And Rising in the Polls”, <https://www.vice.com/en/article/43m74g/germanys-far-right-afd-party-is-scaring-europe-and-rising-in-the-polls> (Erişim: 12. 04. 2022).
- Voa (2016). “Germany's Far-Right AfD Party Is Scaring Europe, And Rising in the Polls”, <https://www.amerikaninsesi.com/a/almanyada-multecilere-irkci-saldirilar/3200340> (Erişim: 12. 04. 2022).
- Deutsche Welle (2019). “Almanya'da mültecilere yönelik yaklaşık 2 bin suç işlendi”, <https://www.dw.com/tr/almanyada-m%C3%BCltecilere-y%C3%B6nelik-yakla%C5%9F%C4%B1k-2-bin-su%C3%A7-i%C5%9Flendi/a-47946025> (Erişim: 13. 04. 2022).
- Widmann, Peter (2013). “Korku Tacirleri: Sarrazin Müezzine Karşı”. *İstanbul Bilgi Üniversitesi AB Enstitüsü*, 7.
- Yanarışık, Oğuzhan (2018). “11 Eylül Sonrası Almanya, Fransa ve İsviçre’de İslamofobinin Yükselişi”. *Kamu Denetçiliği Kurumu*, 109-112.
- Zenginoğlu, Samet (2016). “Avrupa’nın Başkalaşma Korkusu: Kimlik Tartışmaları Bağlamında İslamlaşma ve Amerikanlaşma tehditleri”. *Turkish Studies*, 259-278.

JOURNAL OF INTERNATIONAL RELATIONS AND POLITICAL SCIENCE STUDIES

ULUSLARARASI İLİSKİLER VE SİYASET BİLİMİ ÇALIŞMALARI DERGİSİ

e-ISSN: 2792-0984

KİTAP İNCELEMESİ

Strateji Bir Tarih, Lawrence Fredman
İstanbul, Alfa Yayınları, 2014, 5. Baskı, ISBN: 978- 605- 171- 081-5
İngilizce Aslından Çeviren: Belkıs Çorakçı Dişbudak

Eda KURT
Mersin Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Yüksek Lisans

Email: kurteda332@gmail.com

Gönderildi: 1 Mart 2022 & **Kabul Edildi:** 29 Mart 2022

Atıf: Kurt, Eda. (2022). [Kitap İncelemesi, Strateji Bir Tarih, Lawrence Fredman]. Journal of International Relations and Political Science Studies, (4), 54-56.

Uluslararası İlişkiler Çalışmaları Derneği | International Relations Studies Association
Journal of International Relations and Political Science Studies
E-mail: dergi@tuicakademi.org

All rights of this paper are reserved by the *International Relations Studies Association (TUIC)*. With the exception of academic quotations, no parts of this publication may be reproduced, redistributed, sold or transmitted in any form and by any means for public usage without a prior permission from the copyright holder. Any opinions and views expressed in this publication are the author(s)'s and do not reflect those of the *TUIC*, editors of the journal, and other authors.

L Strateji Bir Tarih, Lawrence Fredman

İstanbul, Alfa Yayınları, 2014, 5. Baskı, ISBN: 978- 605- 171- 081-5

İngilizce Aslından Çeviren: Belkıs Çorakçı Dişbudak

Eda KURT

Mersin Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Yüksek Lisans

Email: kurteda332@gmail.com

Gönderildi: 1 Mart 2022 & **Kabul Edildi:** 29 Mart 2022

Yazar, Lawrence Freedman, 1982 yılından beri Londra'daki King's College'da Savaş Araştırmaları profesörü olarak görev yapmaktadır. Strateji alanında uluslararası ilişkiler literatürüne büyük katkı sunmaktadır. Akademik ve politik görevlerde de bulunan Freedman, Nükleer Strateji ve Soğuk Savaşın güvenlik mevzuları üzerine de yazmaktadır. İncelenen kitabın yanı sıra yazarın, The Evolution of Nuclear Strategy (1981), Kennedy's Wars: Berlin, Cuba, Laos, and Vietnam (2000), Deterrence (2004), The Transformation of Strategic Affairs (2006), A Choice of Enemies: America Confronts the Middle East (2008) şeklinde strateji ve uluslararası ilişkiler konularında birçok yayını bulunmaktadır.

Kitap başlangıç olarak stratejinin tarih öncesi dönemlerine dikkat çekip, Batı kültürel geleneğinin en önemli iki kaynağını ele almaktadır: İbrani mukaddes kitabıyla klasik Yunan'ın büyük metinlerine değindikten sonra da, strateji alanında isim yapmış olan stratejistler, Tukidides, Sun Tzu ve Machiavelli ile devam etmektedir. Kitabın ilk iki kısmı askeri ve politik strateji bağlamında incelenmektedir. Üçüncü kısım büyük kuruluşların yöneticileriyle ilgili stratejilerin gelişimini incelerken özellikle iş hayatına odaklanmaktadır. Son kısım ise sosyal bilimler bağlamında yeni bir pencere açmaktadır. Bu çalışmada yönetim düşüncesini dönem bazında inceleyebilmek adına kitabın belli bölümlerine vurgu yapılarak inceleme yapılmıştır. Araştırmada amaç, stratejinin gelişiminin yönetim üzerindeki etkisini gözlemleyerek okuyucunun kitap hakkında fikir sahibi olmasını sağlamaktır.

Kitap 1096 sayfadan oluşmaktadır; Kökenler, Güç Stratejileri, Aşağıdan Yukarı Strateji, Yukarıdan Aşağı Strateji ve Strateji Teorileri şeklinde 5 kısım ve 38 bölüm yer almaktadır. Her alt bölüm kendi içinde ve konusu dâhilinde çeşitli kaynaklardan faydalanarak oluşturulmuştur. Eserde yazarın uzmanlık alanı olan savaş mevzusunun yoğun olarak işlenmesinin yanı sıra antropoloji, din, politika sosyoloji, felsefeye kadar çok çeşitli bilimlerden yararlandığı görülmektedir.

Kitabın ilk kısmı stratejinin kökenini anlamak açısından önem arz etmektedir. İlgi çeken bir şekilde birinci bölümde, insanın evrim teorisi kapsamında stratejik davranışlar sergilediği ve bu davranışları hayatta kalabilmek için önemli kaynakların doğal sonucu olarak gördüğü anlatılmaktadır. İkinci bölümde yine bu incelemeye konu olabilecek şekilde, Kitab-ı Mukaddes'teki bazı hikâyelere değinilerek, Allah'ın en yüksek stratejist ve tüm bilime sahip olduğu ancak tüm güce sahip olamayacağı iddiası tartışılmaktadır. Kitab-ı Mukaddes'in bilinen bir cümlesinde, "yarış hızlı koşanın, zafer güçlü olanın tekelinde değil," denilmektedir. Sun Tzu ve Machiavelli gibi savaş ve siyaset üzerine büyük katkıları olan düşünürlerden alıntı

yaparak, stratejik insan kavramını insan yapısı ve davranışları üzerinden tartışılmaktadır. Bu bölümün son başlığında Âdem ve Havva'nın hikâyesi ile birlikte Hristiyan inancının bir anlatımı yapılarak ve bu sırada şeytanın Tanrı'ya ve cennete karşı düşmanlık ve saldırganlık stratejisi açıklanmaktadır.

Kitabın ikinci kısmında, "strateji" kelimesinin, önce askeri alanda ortaya çıktığını, sonra da yayıldığını anlatan "yeni stratejik bilim" adıyla başlamaktadır. Öte yandan yazar, primatların sosyal gruplar oluşturduğundan beri stratejinin var olduğuna atıfta bulunarak strateji ve taktikler arasındaki farka dikkat çekmiştir. Clausewitz'in, strateji bilimine katkısı tartışılmıştır. Clausewitz, bir iş kurmanın ve yönetmenin tıpkı bir savaşta olduğu gibi insanlar arasında bir rekabet oluşturduğuna dikkat çekmiştir. Fabrika sisteminin yönetim uygulamasının, ordudaki yönetim uygulamasına benzetmesinin doğal olduğunu belirtmiştir. Yazar, yöneticilerin belirsizliği azaltmak için iyi analiz ve planlama yeteneklerine sahip olması gerektiğine inanmaktadır. Üçüncü bölümde Alman Mareşal von Moltke'nin stratejisi öne çıkmaktadır. Von Moltke'nin komutan olarak getirdiği en radikal yenilik, ordusunu bölmek, her iki tarafın ikmalini ayrı ayrı sağlayıp sonra kuvvetleri savaş anında birleştirmektir ("*bölünerek ilerle; birlikte vur*").

Değişen savaş stratejisi Birinci Dünya Savaşı ve uçağın savaşlarda kullanımına dikkat çekilerek ele alınmıştır. Liddell Hart'ın ideal strateji anlayışı ve Winston Churchill'in stratejisi tartışılmıştır. Atom bombasının ortaya çıkışı ile birlikte eski stratejilerin önemini kaybetmesi tartışılmıştır. Stratejik insanın yükselişinin nükleer silahlardan kaynaklandığı belirtilmiştir. Aynı zamanda Oyun Teorisi strateji bağlamında tartışılmıştır.

Kitabın üçüncü kısmında sosyalizm ve komünizm incelemiştir. Weber'in bürokrasi üzerine düşünceleri irdelenmiştir. Kapitalizme karşı duran şahsiyetlerin verdikleri mücadelelerin yanı sıra hippilerin ortaya çıkışı ele alınmış ve bu noktadan hareketle sivil itaatsizliğin stratejik düzleme kavuşması gerekliliği tartışılmıştır. Kitle iletişim araçlarının insan hayatındaki rolü sorgulanmıştır. Amerikan seçimleri incelenerek bu doğrultuda politik strateji üzerindeki etkilerine değinilmiştir.

Kitabın dördüncü kısmı, işletme ve ekonomi temelli stratejiler hakkında bir tartışma sunmaktadır. Bu bölümde yönetici sınıfın yükselişi aktarılmaya çalışılmıştır. Bu yükselişin bürokrasi ve akılcılığın mantığını temsil ettiğine işaret ederken, sosyal bilimlerin yükselişine de yol açtığını iddia etmektedir. Bu kısımda yönetim kavramlarının tarihsel süreci tartışılmaktadır. Aynı zamanda, sahip-yönetici arasındaki ilişkinin de strateji açısından incelendiği gözlenmektedir.

Kitabın beşinci kısmında, bireylerin ihtiyaçlarına ve ilgi alanlarına göre kendi seçimlerini yapmaları gerektiği belirtilmiştir. Birçok alternatif koalisyon istikrarlı olabileceğinden, tüm potansiyel ittifakları metodik olarak incelemek ve en iyi stratejiyi bulmak gerektiğine dikkat çekilmektedir. Axelrod işbirliğini sağlamak için dört kural koymaktadır. Kıskanmamak, ilk kaçak olmamak, diğer oyuncular kaçarsa tepki vermek, çok kurnaz olmamak olarak belirtilmiştir.

Sonuç olarak, oyun yazarı, neler olabileceğini gösterirken gerçek olayı yeniden kurmayı seçebilirken, strateji yazarı hala var olan gerçeklikten başlayabilir, ancak onu nasıl değiştireceğini hayal etmelidir. Toplum ve kahraman arasında yeni bir pozitif ilişki kurulabilirse, bu komedidir. Kahramanın statükoyu değiştirme girişimi başarısız olursa, bu bir trajedidir. Oyun yazarı, komedi mi yoksa trajedi mi yazdığını başından beri bilmektedir. Stratejist, komediyi hedefleyen ancak trajedi riskini alan kişidir.

Strateji tarihini detaylı bir şekilde ele alan Lawrence Friedman'ın strateji anlayışının altında yatan anlam, kontrolümüz dışındaki güçlerin tuzağına düşmek yerine çevremizi şekillendirme ve onu kendi yararımıza kullanma yeteneğimizi ölçmektir. Bu büyüleyici ve aydınlatıcı kitapta Lawrence Freedman, stratejik düşüncenin hayatımızın her alanına nasıl nüfuz edebileceğini göstermektedir. Ancak güçlü bir arka plan bilgisi vermeden kişiler bazında

doğrudan bilgi vermesive felsefi konular içermesi dolayısıyla kitabın içselleştirilmesinin zor olduğunu düşünüyorum. Kanaatimce strateji ve yönetim alanında çalışmalarda bulunan bilim insanlarının bu kitabı referans olarak kullanması yerinde bir seçim olacaktır.

JOURNAL OF INTERNATIONAL RELATIONS AND POLITICAL SCIENCE STUDIES

ULUSLARARASI İLİŞKİLER VE SİYASET BİLİMİ ÇALIŞMALARI DERGİSİ

e-ISSN: 2792-0984

KİTAP İNCELEMESİ

Türkiye'nin Dış Politikası, Oral Sander & Melek Fırat
Ankara, İmge Yayınevi, 2020, 5. Baskı, ISBN: 978- 975- 533- 231-4

Ömer Taha KARABULUT

İstanbul Medeniyet Üniversitesi Uluslararası İlişkiler - Tarih

Email: karabulutomertaha@gmail.com

Gönderildi: 15 Ocak 2022 & **Kabul Edildi:** 11 Mart 2022

Atıf: Karabulut, Ömer T. (2022). [Kitap İncelemesi, Türkiye'nin Dış Politikası, Oral Sander&Melek Fırat]. *Journal of International Relations and Political Science Studies*, (4), 57-61

Uluslararası İlişkiler Çalışmaları Derneği | International Relations Studies Association
Journal of International Relations and Political Science Studies

E-mail: dergi@tuicakademi.org

All rights of this paper are reserved by the *International Relations Studies Association (TUIC)*. With the exception of academic quotations, no parts of this publication may be reproduced, redistributed, sold or transmitted in any form and by any means for public usage without a prior permission from the copyright holder. Any opinions and views expressed in this publication are the author(s)'s and do not reflect those of the *TUIC*, editors of the journal, and other authors.

Türkiye'nin Dış Politikası, Oral Sander & Melek Fırat
Ankara, İmge Yayınevi, 2020, 5. Baskı, ISBN: 978- 975- 533- 231-4

Ömer Taha KARABULUT

İstanbul Medeniyet Üniversitesi Uluslararası İlişkiler - Tarih

Email: karabulutomertaha@gmail.com

Gönderildi: 15 Ocak 2022 & **Kabul Edildi:** 11 Mart 2022

Türkiye Cumhuriyeti dış politikası, çok büyük bir titizlikle incelenmesi gereken umumi bir konudur. Siyaset bilimciler bu konu hakkında yıllardır yeni doküman ve kaynak üretmektedirler. Bu kadar önem arz eden bir konuyu ele almak isteyen yazar; tarihçi ve sosyal bilimci, hem konu hakkında iyi bir bilgi birikimine, hem de yüksek derecede analiz ve yorumlama yeteneklerine sahip olmalıdır. Bunun en güzel örneğini, değerlendirmesini yapmış bulunduğum ve Dr. Melek Fırat tarafından hazırlanan bir derleme olan “*Türkiye'nin Dış Politikası*” adlı kitabın içindeki tüm makalelerin yazarı “*Oral Sander*”in kaleminde görmekteyiz.

Oral Sander, Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi mezunu olup, akademik kariyerini yurtdışında tamamladıktan sonra tekrar anavatanına dönmüş ve sayısız olan çalışmalarına burada devam etmiştir. Türkiye'nin Dış Politikası adı altında Oral Sander'in makaleleri biz okurlarla paylaşan bu derlemede, önsöz dahil olmak üzere on üç bölüm bulunmaktadır. İlk cümlesinden sonuna kadar, realist ve objektif bir bakış açısıyla analiz ve yorumlama yaptığım bu eser, Türkiye Cumhuriyeti'nin dış politikasına ilgi duyan bir okurun beklentilerini tatmin etmektedir. Genel itibarıyla, Türkiye Cumhuriyeti'nin dış politikası hakkında ciddi bilgiye ve analize ihtiyaç duyanlar için bu kitap güzel bir örnek teşkil etmektedir.

Yazar konuya genel ve yerinde bir giriş yapmakta olup, tarih disiplini disiplin yapan ve biz interdisipliner uluslararası ilişkilerciler tarafından hakim olunması gereken bir takım dinamiklere değinerek, bilmukabele olayı nasıl kavradığına dair güzel bir ön gösterim sunmaktadır. Olay-olgu, neden-sonuç, ve zaman kavramlarını ustaca ele alan ve sağlam kaynaklara dayanan yazar, konuları çeşitlendirerek okur için yeni araştırma yapma hissiyatı uyandırmaktadır. Olayları kronolojik bir şekilde sıralayan yazar; neden-sonuç ilişkisinde kısa

vadeli değil, uzun vadeli “*longue-duree*” bir anlatımı tercih etmektedir. Buna örnek olarak, Bulgaristan ile olan dış ilişkilerin, Türkiye’nin ilk zamanlarına hatta Osmanlı’ya dayandırılabilceğini, göçmen krizinde üstü kapalı bir şekilde belirtmekten geri durmamaktadır (Sander, 2020). Bağlı olduğu kaynakların sayısı ve kaynakların güvenilirliği Türk Dış Politikası konusunun gerçekliğine de olumlu düzeyde dem vurmaktadır. 20. yüzyılın diplomatik ve siyasi tarihini ve olaylarını, analizleri ve yorumlarıyla anlatan yazar, ezelden beri var olan “*Avrupa Hegemonyası*”nın gücünü kaybettiği ve ona bağlı olan devletlerin, ondan birer birer ayrılıp üçüncü Dünya devletleri kategorisini oluşturup Dünya arenasına girmelerini ve bu tür devletlerin bu arenada kendilerini gösterebilmek için ne tür hamleler yapmaları gerektiği analizinde bulunup, bunu okurlarına bir kılavuz niyetine sunmaktadır (Sander, 2020). Aynı zamanda, Doğu’da kapalı bir kutu olan Çin Devleti’nin yükselişi, diğer Güneydoğu Asya ülkelerini domine edişi de yazarın bu konuda karşılıklı-bağımlı teoriye örnek teşkil edecek güçlü ve realist açıklamalarıyla desteklenmektedir (Sander, 2020). Dahası yazarımız, Birinci Dünya Savaşı’ndan sonra Avrupa Tarihinin bittiği ve Dünya Tarihinin başladığı gerçeğine değinmekle analizdeki ustalığını konuşturmaktadır. Türkiye Cumhuriyeti’nin kuruluşuyla beraber, Önder Mustafa Kemal Atatürk’ün benimsediği politikaları, yerinde betimlemelerle okurlara aktaran yazar; Avrupai ulus-devlet modeli, Yurtta sulh cihanda sulh ve çağdaş Türk toplumu hedeflerinin, Türk toplumunu asimile etmek değil, onun daha ötesinde, gericiliğin gölgesinde kalmış olan Türk devletini o dönemin “*Medeniyeti*” olarak görülen Avrupai yaşantıya çekmeye çalıştığını söylemektedir. Gerçekten çok hayati bir ince çizgi olan, M. Kemal Atatürk’ün bu yenilik çabalarını yaparken “*Batı Emperyalizmine*” karşı olduğunu söylemekle yazar, günümüzde bile tartışılmaya devam eden bu konunun açığa çıkmasına yardım etmektedir (Sander, 2020). Başka bir açıdan, sınırları fazla olan ülkelerin oluşturduğu tehdite değinen yazar, SSCB ile sınır olmanın verdiği hoşnutsuzluğu, bu nedenle ABD yanlısı olmayı ve Arap ile Orta Doğu ülkelerinin Türkiye’ye karşı duyduğu Doğu Bloku yanlısı bakış açısının sebebinin yine bu ülkelerin SSCB ile iyi geçindiği ve sınır olmadığı gerçeği analizinde bulunmasıyla usta bir çıkarımda bulunmaktadır (Sander, 2020). Arap devletleri ve Türkiye’nin dış politikasına nötr bakmaya çalışsa da yerine göre İttihat ve Terakki-Jön Türkleri Arapları kışkırttığı sebebiyle olumsuz bir gözle bakan yazar, genel olarak “*Neden baştan beri Arap-Türk ilişkileri kötü?*” sorusuna; Soğuk Savaş, sınırlar, Arap-İsrail savaşından nükteler vererek cevaplamaktadır (Sander, 2020). Türkiye Cumhuriyeti’nin batı bağlantısına da değinen yazar, Türkiye’nin kendine sorduğu: “biz tek taraflı bir sandalyede mi oturacağız yoksa döner bir sandalyede mi oturacağız?” sorusunu sorarak ileriki yazılarında neyi okurlarıyla paylaştığının sinyalini vermektedir (Sander, 2020). Metinde genel olarak liberal-realist bir analize sahip olan

ve büyük çıkarımlarda bulunan yazar, Türk devletinin 1930'lardan süregelen Avrupa topluluğunun bir parçası olmak, Ortadoğu'daki gelişmelere nötr olup bölgedeki istikrarını koruma gayesi ve Balkanlardaki başarısız antlaşma denemelerini de, Bosna katliamı gibi yerinde çıkarımlarda bulunarak okura yapboz parçalarını dizmeyi öğretir gibi konuyu kavramasını sağlamaktadır.

Genel hatlarıyla Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşuyla beraber başlayan diplomatik serüveni anlatan yazar, özellikle ABD-SSCB ekseninde durup Türk Dış Politikasında yaşanan karşılıklı-bağımlı ilişkileri, çıkar ilişkileri gibi dinamikleri bu perspektiften yorumlamıştır. Eserin ilk bölümünde bir tarihçi edasıyla bize, tarihin amacını, aracını ve yöntemini sunan Fırat ve Sander, sonraki bölümde Dünya üzerinde var olan yedi kıtadaki önemli ve etkili ülkeleri ve kuruluşları, ilk bölümde olan direktiflerdeki gibi spesifik-objektif ve yerine göre liberal-realist bir şekilde incelemektedir. Aynı zamanda Mustafa Kemal Atatürk'ün "*Çağdaş Ulus Devlet*" teorisinin, Atatürk sonrası Türkiye Devleti'nin üzerindeki hatırı sayılır olmayan etkisi üzerinde durulan diğer bir önemli unsurdur. Zaman zaman konusunu basite indirgeyen ve özelleştiren yazar, küresel Türk Dış Politikası yerine bölgesel Türk Dış Politikasını anlatmayı yeğlemiştir. Bulgaristan, Yunanistan, diğer Türk devletleri ve Arap devletlerinin bağımsızlıklarından itibaren Türk devletleriyle (Osmanlı - Türkiye) olan münasebetine ayrı bir parantez açan yazar, konuyu çeşitlendirerek Türk Dış Politikasının meşakkatli yolunu bize çizmiştir.

Ortaya koyduğu "*dönüşüm*" modeli ve "*longue duree*" uzun vadeli sebep-sonuç ilişkisiyle kronolojik sıraya ehemmiyet gösteren yazar Avrupa hegemonyasının çöküşü safhasına, Birinci Dünya Savaşındaki askeri başarısızlıkların değil, ABD'nin savaşa girmesiyle başladığını söyleyip okurun kafasında soru işaretleri bırakmaktadır. Bilakis, Prusya'nın, Osmanlı'nın ve diğer ittifak güçlerin askeri başarısızlıkları ABD'nin savaşa girmesi kadar etkililerdir. Milli Şef İsmet İnönü'nün başarılı ikinci Dünya Savaşı politikasını ve Mustafa Kemal Atatürk'den miras olarak aldığı üç maddenin doğruluğunu veya yanlışlığını maalesef ele almayan Dr. Sander'in eksikliğinin üstüne, Dr. Fırat'ın direkt SSCB- Türkiye ilişkilerine, ardından Demokrat Parti'nin ülke ekonomisine verdiği aşırı liberal sisteme yer vermesi konular arasında büyük bir uçuruma neden olmaktadır. Aynı zamanda dönemin hükümetlerinin, 1947-1951 yılları arasında, ABD yardımlarını kendilerine zorunluluk olarak gören ve Türk toplumunu, süt tozu, gibi ya da tüketilmesi için "*Zeytinyağlı yiyemem aman*" gibi bir halk müziği yayımlanan margarin gibi ABD menşeli metaları, Türk toplumuna sokarak, M. Kemal Atatürk'ün engellemeye çalışmış olduğu "*Batı emperyalizmine*" yol açmış olduğu gerçeği, bu bölümün başından sonuna kadar duymak istediğim ve değinilmesini temenni ettiğim bir parça

oldu. 20. yüzyıl tarihine sadece Türkiye'nin değil, tüm Dünya'nın gözüyle bakan yazar, konuya oldukça güzel bir giriş yapmaktadır. Yazar, uluslararası anarşik arenada, başat bir gücün olmasının gerekliliğinin ve bunun “*Milletler Cemiyeti*” gibi değil de “*Birleşmiş Milletler*” gibi olması gerektiğini ve barışın hep böyle sürebileceğini aktarmaktadır. Aynı zamanda yazar, silahsızlanmanın her ülkenin yararına olacağına değinmektedir, hatta Birleşmiş Milletler'in ülkeleri silahsızlandırmasını tam bir başarısızlık olarak görmektedir. Fakat işin garip yanı Birleşmiş Milletler'in daimi üyesi olan ve silahlanma karşıtı olan ABD her ne kadar yazarımızın bahsettiği barış yanlısı tarafta da dursa, 2001 saldırıları sonrası bu düşünceye tam manasıyla ters düşecek bir tavır sergilemektedir (Erdem, 2014). İkinci Dünya savaşıdan sonra Türkiye ile ABD yakınlaşmasını tamı tamına Türkiye ve ABD çıkarlarına uyduran yazar, bu iki ülkenin temel gayesinin komünizmden kurtulmak olduğunu söylemektedir. Fakat buna ABD ve Türkiye'nin ortak çıkarı dememiz dış politika analizi için yetersiz olmaktadır. ABD ve Türkiye'nin “*bölgesel çıkarları*” hatta ve hatta ABD ve Türkiye'nin birbirlerine karşılıklı bağımlı olduklarını söylemek gayet yerinde bir kullanım olmaktadır. ABD'nin nükleer füze başlıklarını jeopolitik konumu sebebiyle Türkiye'ye yerleştirerek SSCB'ye ultimatome vermesi, Türkiye'nin de buna karşılık para yardımları alması bu analizi doğrular niteliktedir.

İnterdisipliner bir perspektif kullanan yazar sayılı kısımlarda, kitabın konusu hakkında uzman olan okura, anlaşılması zor “*mantık*” hesaplamaları yaptırdığından mütevellit, okur, konuyla ani bir kopma yaşayabilmektedir. Bahsettiği tarihçilerin görüşlerine, öznel bir görüş katmayı ustalıkla başaran yazar, temel olarak alınan bazı tarih ekollerine de atıf yapmayı unutmamış olup konular arasında sırayla ve teker teker bir bağlam kurabilmektedir. Kitap boyunca sade ve anlaşılabilir bir yazı ortaya koyan yazar, yaptığı kelime seçimleri ve anlatım biçimiyle okurla metin arasında güçlü bir köprü kurmaktadır. Her bölümün sonunda, konuların derlenerek özet olarak geçirilmemesi ise büyük bir eksiklik. Sonuç olarak, kitap ilk cümlesinden son cümlesine kadar okuru çeken ve yapılan analizlerle umumi derecede tatmin eden bir eser niteliğindedir. Yazarın konuları birbirine bağlaması, kronolojik sıraya riayet edişi ve çıkarımları, Türk Dış Politikasına ilgi duyan okuyucuyu oldukça memnun kılmaktadır.

KAYNAKÇA

- Ahmad, Feroz. (2019). *The Young Turks: Struggle for the Ottoman Empire, 1914-1918*. İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları,
- BBC. (2014). “Battle of the Marne: 6-10 September 1914” Accessed April 25, 2022. https://www.bbc.co.uk/history/worldwars/wwone/battle_marne.shtml.
- Çavdar, Tevfik, (1995). *Türkiye'nin Demokrasi Tarihi 1839-1950*. Ankara: İmge Kitabevi Yayınları.
- Erdem, Engin. (2014). “Bölüm D13”, Ş. Kardaş, & A. Balcı. (ed) *Uluslararası İlişkilere Giriş*. İstanbul: Küre Yayınları.
- Ortaylı İlber ve İsmail Küçükkaya. (2012). *Cumhuriyetin İlk Yüzyılı 1923-2023*. İstanbul: Timaş Yayınevi.
- Sander, Oral ve Melek Fırat. (2020). *Türkiye'nin Dış Politikası*. Ankara: İmge Kitabevi.